

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ІДЕНТИФІКАЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА ТА МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЗАХИСТУ ДЕРЕВИНИ

Студентки 2 курсу, 8м групи,
Спеціальності 076
«Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»
Спеціалізації
«Митна справа»

Ковалевич Олесі
Вікторівни

Науковий керівник
д.т.н., професор

Коптюх Леонід
Андрійович

Науковий консультант
к.х.н., доцент

Калуга Ніна
Василівна

Гарант освітньої програми,
д.т.н., професор

Мережко Ніна
Василівна

Київ – 2018

АНОТАЦІЯ

Ковалевич О.В. «Ідентифікаційна експертиза та митне оформлення засобів для захисту деревини»

У випускній кваліфікаційній роботі розглянуто значення та регламент проведення ідентифікаційної експертизи товарів при митному контролі. Проаналізовано класифікацію засобів для захисту деревини згідно з УКТ ЗЕД.

Охарактеризовано стан ринку засобів для захисту деревини в Україні, висвітлено основні його проблеми та досліджено асортимент.

За визначеними критеріями, засобами та методами ідентифікації засобів для захисту деревини проведена ідентифікаційна експертиза з метою встановлення відповідності досліджуваного об'єкта вимогам нормативних документів та даним, які заявлені у митній декларації (МД).

За митною декларацією проведено митний контроль та митне оформлення засобів для захисту деревини і розглянуто їхнє декларування.

Запропоновані шляхи вдосконалення ідентифікаційної експертизи та митного контролю засобів для захисту деревини.

Ключові слова: засоби для захисту деревини, декларування, експертиза, ідентифікація, митний контроль, митне оформлення, митна вартість.

SUMMARY

Kovalevich O.V. «Identification examination and customs clearance of means for protection of wood»

In the final qualification work the value and the rules of carrying out the identification examination of goods under customs control are considered. The classification of wood preservation equipment according to the Ukrainian Foreign Ministry is analyzed.

The state of the market for means of wood protection in Ukraine was characterized, the main problems and the range assortment were investigated.

According to the determined criteria, means and methods of identification of means for wood protection, an identification examination has been carried out in order to determine the conformity of the investigated object with the requirements of normative documents and the data declared in the customs declaration (CD).

According to the customs declaration, customs control and customs clearance of means for protection of wood are carried out and their declaration is considered.

The ways of perfection of identification examination and customs control of means for protection of wood are offered.

Keywords: means for wood protection, declaration, examination, identification, customs control, customs clearance, customs value.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

БД – база даних;

ВМО – відділ митного контролю;

ДМВ – декларація митної вартості;

ЗЕД – зовнішньоекономічна діяльність;

КМУ – Кабінет міністрів України;

МД – митна декларація;

МК - Митний кодекс;

МКУ – Митний кодекс України;

СОТ – Світова організація торгівлі;

ТСД – товаросупровідні документи;

УКТ ЗЕД – Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЗАХИСТУ ДЕРЕВИНИ.....	11
1.1. Аналіз ринку виробництва та використання засобів для захисту деревини в Україні.....	11
1.2. Вимоги до якості та безпечності засобів для захисту деревини.....	15
1.3. Порядок проведення ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини.....	21
1.4. Нормативно-правове регулювання митного контролю та митного оформлення засобів для захисту деревини.....	27
РОЗДІЛ 2. ІДЕНТИФІКАЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА ЗАСОБІВ ДЛЯ ЗАХИСТУ ДЕРЕВИНИ.....	37
2.1. Організація, об'єкти та методи дослідження.....	37
2.2. Вибір критеріїв та методів ідентифікації засобів для захисту деревини..	41
2.3. Проведення ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини та оформлення її результатів.....	43
РОЗДІЛ 3. МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ІМПОРТУ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЗАХИСТУ ДЕРЕВИНИ.....	55
3.1. Критерії визначення коду засобів для захисту деревини згідно з УКТЗЕД.....	55
3.2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті засобів для захисту деревини.....	61
3.3. Аналіз митного контролю та митного оформлення засобів для захисту деревини згідно з митною декларацією.....	66
3.4. Шляхи мінімізації митних ризиків при імпорті засобів для захисту деревини.....	74
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	84
ДОДАТКИ.....	89

ВСТУП

Актуальність теми. Дерево є найпопулярнішим будівельним матеріалом завдяки своїм відмінним технологічним властивостям і, звичайно ж, унікальною природною красою. А за допомогою новітніх технологій будівництва, можуть зводитися дерев'яні будинки яких завгодно архітектурних форм та стилю. В наш час, споживач надає перевагу дерев'яному матеріалу завдяки його функціональності, хорошим технологічним властивостям та екологічній чистоті.

Оскільки, деревина має широке застосування, тому необхідно забезпечити її довговічність. Тому, широко використовуються засоби для захисту деревини. У зв'язку із зростом попиту на дерев'яні матеріали, збільшується попит та кількість імпортованих засобів для захисту деревини. Але можуть виникати проблеми при митному оформленні, оскільки можливе надання недостовірних відомостей, що в свою чергу, впливає на класифікацію товару та нарахування митних платежів. Тому важливим є проведення експертизи засобів для захисту деревини для митних цілей.

Об'єктом досліджень у виконаній випускній кваліфікаційній роботі є критерії, методи для проведення ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини для митних цілей.

Предметом даної роботи є ідентифікаційна експертиза засобів для захисту деревини та митний контроль при переміщенні через митний кордон України.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є проведення ідентифікаційної експертизи, митного контролю та митного оформлення засобів для захисту деревини.

Для досягнення поставленої мети роботи необхідним є виконання таких основних завдань:

- дослідження ринку виробництва та використання засобів для захисту деревини в Україні;

- розкриття вимог до якості та безпечності засобів для захисту деревини;
- дослідження та аналіз порядку проведення ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини;
- визначення нормативно-правового регулювання митного контролю та митного оформлення засобів для захисту деревини;
- дослідження організації, об'єкта та методів дослідження;
- аналіз вибору критеріїв та методів ідентифікації засобів для захисту деревини;
- проведення ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини та оформлення її результатів;
- визначення коду засобів для захисту деревини згідно з УКТЗЕД;
- визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті засобів для захисту деревини;
- аналіз митного контролю та митного оформлення засобів для захисту деревини згідно з митною декларацією;
- розробка шляхів мінімізації митних ризиків при імпорті засобів для захисту деревини.

Методи дослідження, які були використані в даній випускній кваліфікаційній роботі, включають в себе аналітичний, органолептичний, лабораторні (фізичні та хімічні) методи.

Наукова новизна даної роботи полягає у розробці критеріїв, методів та засобів ідентифікації засобів для захисту деревини з метою проведення ідентифікаційної експертизи в митних цілях.

Практичне значення даної роботи полягає в тому, що розроблені критерії, методи та засоби ідентифікації придатні для проведення ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини на Київській міській митниці. Це дасть змогу вдосконалити процес ідентифікації й чітко встановити тотожність досліджуваного об'єкта іншим аналогічним товарам.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження було розглянуто на Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності» (м. Київ, 14-15 березня 2018 року), тема роботи «Ідентифікаційна експертиза продукцій деревообробки». Статтю «Ідентифікаційна експертиза продукцій деревообробки» опубліковано в збірнику статей студентів КНТЕУ. Випускна кваліфікаційна робота викладена на сторінках машинописного тексту, включає 9 таблиць та 7 рисунків. Список використаних джерел становить 47 джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЗАХИСТУ ДЕРЕВИНИ

1.1 Аналіз ринку виробництва та використання засобів для захисту деревини в Україні

На даний час, збільшується на ринку кількість засобів для захисту деревини. Обсяги імпорту даного товару за останні роки зросли. Це пов'язано з тим, що потреби у дерев'яних матеріалах збільшились, а отже зріс і попит на засоби для захисту деревини. Так як Україна не має достатньої бази для виробництва засобів для захисту деревини високої якості та надійності, імпорт щорічно збільшується (дані про обсяги імпорту товарів товарної позиції 3808 згідно з УКТЗЕД, у тому числі засобів для захисту деревини, за даними митної статистики ДФС, представлено на рис.1.1[1].

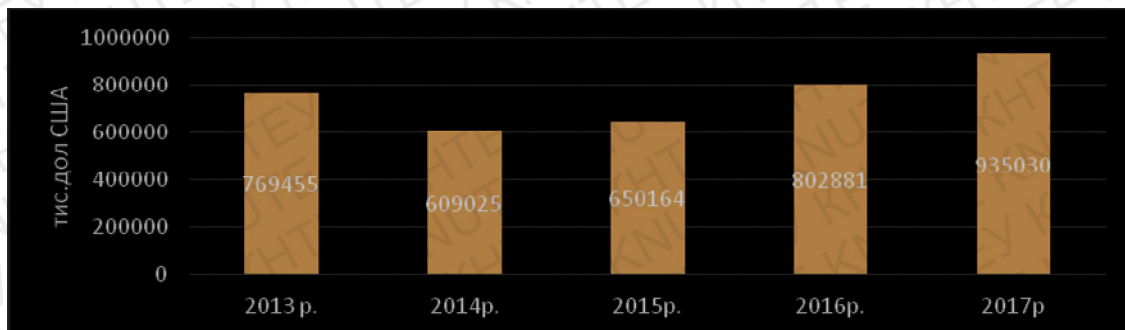


Рис.1.1 Динаміка імпорту в Україну товарів товарної позиції 3808 (у тому числі засобів для захисту деревини) згідно з УКТЗЕД за 2013-2017 рр.,
тис. дол. США

Обсяги експорту товарів товарної позиції 3808 згідно з УКТЗЕД (у тому числі засобів для захисту деревини), за даними митної статистики ДФС наведено на рис.1.2 [1].

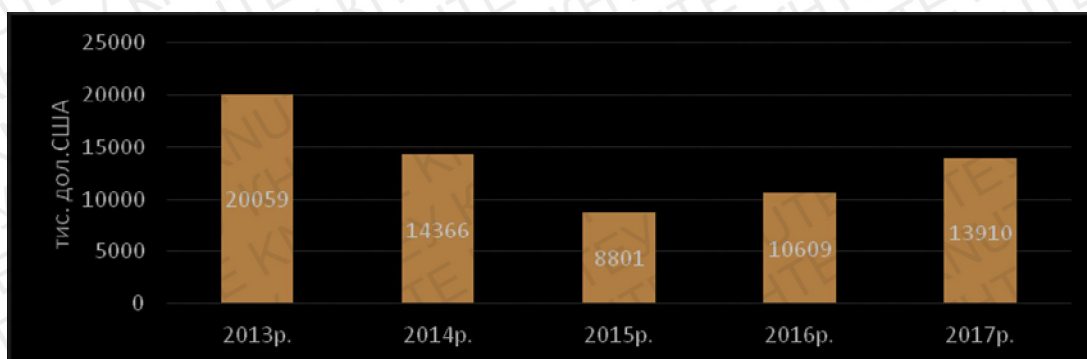


Рис.1.2. Динаміка експорту товарів товарної позиції 3808 (у тому числі засобів для захисту деревини) згідно з УКТЗЕД за 2013-2017 рр., тис. дол. США

Найбільше імпортованої продукції протягом 2013-2017 років надходить з Франції, Німеччини, Китаю, загалом з інших країн (за даними митної статистики ДФС) рис.1.3 [1].

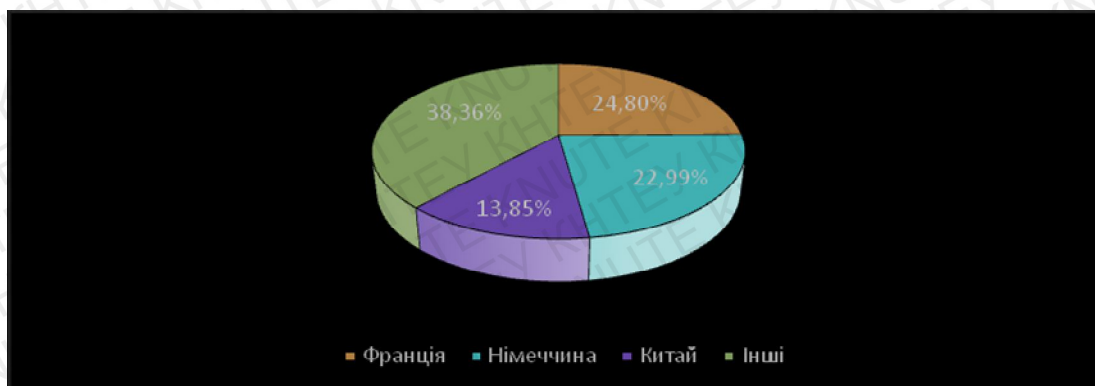


Рис.1.3. Частка імпорту в Україну товарів товарної позиції 3808 (у тому числі засобів для захисту деревини) згідно з УКТЗЕД в розрізі країн-експортерів за 2017 рік, %

Найбільшим експортером в Україну товарів товарної позиції 3808 (у тому числі засобів для захисту деревини) є Франція (24,80%), друге місце займає Німеччина (22,99%), третє – Китай (13,85%) згідно даних за 2017р .

Проаналізувавши обсяги експорту та імпорту товарів товарної позиції 3808 (у тому числі засобів для захисту деревини) можна зробити висновки, що значну частину ринку України займає імпортна продукція. Обсяги імпорту переважають над обсягами експорту. Проте за період 2016-2017рр.

обсяги експорту зростають. Найбільша частина імпоротної продукції надходить в Україну з Франції, Німеччини, Китаю [1].

Найбільшу кількість продукції Україна експортує до Молдови, Російської Федерації, Казахстану, загалом з інших країн (за даними митної статистики ДФС) рис.1.4 [1].

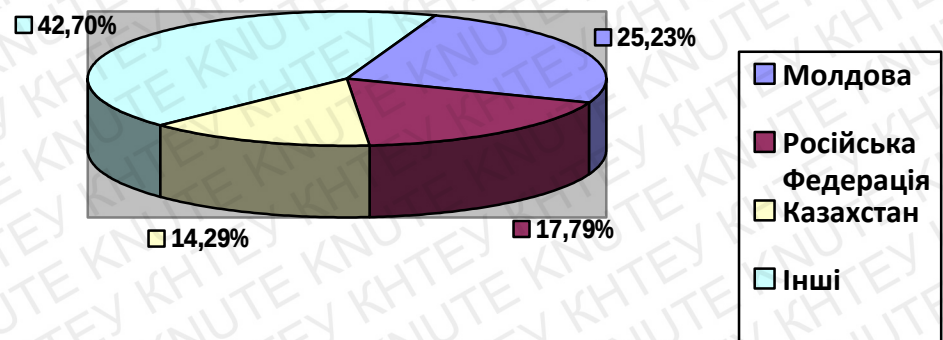


Рис.1.4. Частка експорту України товарів товарної позиції 3808 (у тому числі засобів для захисту деревини) згідно з УКТЗЕД в розрізі країн-імпортерів за 2017 рік, %

Найбільшу кількість імпоротної продукції з України товарів товарної позиції 3808 (у тому числі засобів для захисту деревини) отримує Молдова (25,23%), друге місце займає Російська Федерація (17,79%), третє – Казахстан (14,29%) згідно даних за 2017р [1].

У 2017 році українська вартість засобів захисту деревини склала \$597 млн. Структура ринку залежності від виду засобу захисту деревини в Україні в 2017 році виглядала наступним чином: основну частку ринку зайняли комбіновані засоби – 41%, частка антисептиків склала майже 23%, вогнезахисні засоби – всього 21%, 15% становлять інші види захисту від загальної ринкової вартості рис.1.5 [2].

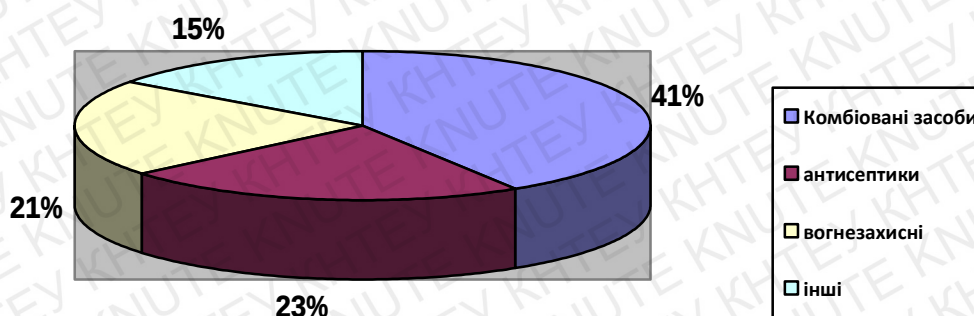


Рис.1.5. Структура ринку засобів для захисту деревини за типом у 2017 році в Україні

Отже, у 2017 році основну частку ринку України займають комбіновані засоби, які становлять 41% від усіх засобів.

Найпотужнішу в Україні виробничу базу з випуску захисних складів, що дозволяє виробляти на місяць до 200 тон продукції під торговою маркою «Ендотерм» власної розробки має НВП «Спецматеріали» (Донецьк).

Про якість складів «Ендотерм» побічно свідчить те, що вони успішно працюють на Хмельницькій, Рівненській та Ростовській АЕС, Центральному залізничному вокзалі м. Києва, адміністративних та житлових будинках Адміністрації Президента України, складах боєприпасів МОУ, Монетному Дворі України, п'ятизірковому готельному комплексі «Прем'єр Палас» і багатьох інших об'єктах [2].

Також продукція компанії ТОВ «БІОХІМ» м.Вінниця займає велику частку ринку засобів для захисту деревини. Сфера діяльності компанії «БІОХІМ» – розробка та виробництво промислових біоцидів і антисептиків під торговою маркою Ecossept, для деревообробної, целюлозно-паперової, шкіряної і лакофарбової галузей промисловості. Відмінною рисою лінії препаратів Ecossept є їх концентрована форма і якість, перевірена

багаторічним використанням на найбільших деревообробних, целюлозно-паперових комбінатах Росії, України та Польщі [2].

Отже, на даний час, збільшується на ринку кількість засобів для захисту деревини. Обсяги імпорту даного товару за останні роки зросли. Це пов'язано з тим, що потреби у дерев'яних матеріалах збільшились, а отже зріс і попит на засоби для захисту деревини. Структура ринку залежності від виду засобу захисту деревини в Україні в 2017 році виглядала наступним чином: основну частку ринку зайняли комбіновані засоби – 41%, частка антисептиків склала майже 23%, вогнезахисні засоби – всього 21%, 15% становлять інші види засобів захисту деревини.

1.2. Вимоги до якості та безпечності засобів для захисту деревини

Щороку на промислових ринках індустріально розвинених країн з'являються нові матеріали для будівництва. Чимало з них з часом втрачають перспективу і про них згодом забувають. Незмінним же матеріалом протягом всієї історії розвитку людства залишається деревина. До позитивних властивостей деревини відносять високу міцність та теплоізоляційні властивості, природну декоративність, простоту оброблення і відносну легкість монтажу. Однак, разом з перевагами, у деревини є й недоліки, зокрема: швидка втрата міцності і декоративних властивостей під впливом атмосферних опадів, а також схильність до руйнування грибами, бактеріями і комахами [3].

Основні вимоги до якості засобів для захисту деревини зазначені у ГОСТ 16771-95 «Антисептики для древесины. Метод испытания на токсичность», ГОСТ 16712-95 «Средства защитные для древесины. Метод испытания токсичности», ГОСТ 30495-2006 «Средства защитные для древесины. Общие технические условия», ГОСТ 30704-2001 «Защитные средства для древесины. Методы контроля качества» [4-7].

Відновлення пошкодженої деревини пов'язане зі значними матеріальними витратами, а часом і просто є неможливим. Тому хімічний захист деревини повинен починатися одразу ж після виготовлення пиломатеріалів, оскільки збільшує її довговічність і є важливим природоохоронним і ресурсощадним заходом, що забезпечує зниження обсягів лісозаготівель і збереження лісових масивів. Правильно організовані технологічні процеси просочування деревини дають змогу продовжити в 3-5 разів термін її експлуатації, що забезпечує значну економію деревини [8].

Хімічні засоби захисту деревини повинні відповідати таким вимогам:

- мати високу захисну здатність;
- бути екологічними для людей, тварин і навколишнього середовища за високої токсичності для всіх або більшості руйнівників деревини;
- легко та глибоко проникати у капілярно-пористу структуру як сухої, так і вологої деревини, надійно фіксуватися в ній, не чинячи негативного впливу на фізико-механічні властивості деревини;
- добре розчинятися у воді, не мати осаду;
- не підвищувати гігроскопічність і горючість деревини;
- не мати різкого запаху;
- розчини антисептиків повинні залишатися стабільними у процесі просочування;
- безпечність процесу просочування деревини, відсутність шкідливих відходів, можливість регенерування відходів [4-6].

Усі захисні препарати виготовляють із великої кількості різних складових. Вони мають різну захисну дію, різні умови застосування та інші властивості [8]. Класифікацію хімічних засобів захисту показано на рис.1.6.

Окрім захисних властивостей препаратів, визначальними характеристиками є екологічність, відсутність негативного впливу на здатність деревини до склеювання, фарбування. Антисептики не повинні

також спричиняти корозію металів (кріплення, фурнітури) та змінювати природній колір деревини.



Рис.1.6 Класифікація хімічних засобів захисту деревини

Окрім захисних властивостей препаратів, визначальними характеристиками є екологічність, відсутність негативного впливу на здатність деревини до склеювання, фарбування. Антисептики не повинні також спричиняти корозію металів (кріплення, фурнітури) та змінювати природній колір деревини.

Ще одним великим недоліком деревини є її гігроскопічність (здатність поглинати вологу з навколишнього середовища). Волога постійно присутня в деревині, що робить її благодатним середовищем для заселення різноманітними організмами: грибами, пліснявою, бактеріями, личинками комах і самими комахами. Тому, захист деревини від біологічних пошкоджень є актуальним завданням [9].

Від ураження комахами, цвіллю, водоростями, бактеріями і деякими видами грибків застосовують розчини антисептиків. Органічні неолійні антисептики характеризуються високою токсичністю до грибів і комах, стійкістю до вимивання, але мають неприємний запах, фарбують деревину та є отруйними для людини [9].

Антисептичні оливи – це певні органічні сполуки, які мають високу токсичність до біоруйнівників. До таких олив належать кам'яновугільна просочувальна олива, антраценова просочувальна олива та сланцева просочувальна олива. Вони є дуже отруйними антисептиками щодо всіх біоруйнівників деревини.

Неорганічні водорозчинні антисептики характеризуються значною токсичністю до грибів і комах та легко випаровуються з деревини. Їх застосовують для просочування деревини в закритих приміщеннях, а також для приготування антисептичних паст. До цієї групи належать переважно солі різних металів: зокрема фторид натрію та інші сполуки фтору, деякі сполуки ртуті і миш'яку[10].

Також обирати засоби необхідно залежно від умов експлуатації виробів з деревини. Якщо деревину використовують зовні, її потрібно просочувати засобами, які не вимиваються, і захищати покриттями, стійкими до дії повітря, ультрафіолетового випромінювання, атмосферних опадів. Тому безбарвні матеріали не рекомендують використовувати через їх обмежену світло- і атмосферостійкість.

Для просочення дерев'яних конструкцій, схильних до дії вологи іноді використовують водний розчин біхромату калію. У результаті хімічної реакції деревини з біхроматом утворюється тривалентний окис хрому, і дерево набуває зеленуватого кольору. Ця процедура надійно захищає дерево від гниття, і від ураження личинками комах. Однак хромомісткі просочення канцерогенні [10].

Для боротьби з жуками та їх личинками застосовують просочення з отруйних хімічних речовин - контактних і кишкових інсектицидів, фториду і кремнефториду натрію або 10%-го розчину хлориду натрію (кухонної солі).

Від грибків-сапрофітів антисептики захищають не завжди. У цьому випадку необхідно використовувати більш складні засоби комплексної дії. Крім розчинів антисептиків використовують емульсії, імпрегнанти у вигляді паст, бандажів і патронів для знищення грибків [11].

Наприклад, антисептичні препарати метацид (100%-ний сухий антисептик) і полісепт (25%-ний розчин тієї ж речовини) захищають деревину від ураження цвіллю, грибами, бактеріями, крім того, роблять деревину важкозаймистою.

Слід зазначити, що засоби біологічного захисту отруйні, їхнє використання призводить до інтоксикації деревини, а та, у свою чергу, шкідливо діє на людей і навколишнє середовище. З безлічі запропонованих засобів захисту деревини потрібно вибирати такі матеріали, які не тільки ефективно захищають деревину, але й мінімально впливають на здоров'я людини і навколишнє середовище. Небезпека отруєння біозахисними засобами може невиправдано підсилитися в результаті їхнього неправильного застосування.

Насичення деревини розчинами захисних засобів виробляють такими методами як: занурення в холодний розчин, занурення в гарячий розчин, вакуумне просочення. Найбільш ефективно насичувати деревину, поперемінно впливаючи на неї вакуумом і тиском. Сольові засоби у вигляді водних розчинів важко застосовувати, оскільки вони вимагають багаторазового нанесення [11].

Просочення дерев'яних конструкцій здійснюють як у спеціалізованих цехах деревообробних підприємств, так і безпосередньо на будівельному майданчику. Промислове просочення забезпечує більш високу якість, оскільки здійснюється під тиском за суворого дотримання технологічного режиму.

Для захисту деревини необхідно неухильно виконувати наступні вимоги:

- вибрати найбільш необхідний захисний засіб для застосування,
- правильно підготувати підкладку з деревини до покриття,
- найсуворішим чином дотримуватися інструкції виробника з нанесення покриттів.
- застосовувати засоби, що мають гарантію.

Підготовка підкладки складається з декількох етапів:

- очищення від жиру та бруду;
- видалення старої фарби, шліфування;
- ґрунтування з метою створення добре зв'язаного з поверхнею однорідного покриття;
- закладення тріщин і нерівностей, шпатлювання з метою створення гладкої поверхні;
- ретельне сушіння.

Видалення цвілі і грибків здійснюють або механічно, або використовуючи спеціальні змивки. Механічні способи очищення є кращими [12].

Надлишок смоли в деревині, окислюючись у вологих умовах, забарвлює її, утворюючи темні плями. Такі поверхні обробляють вибілювачами, що містять хлор, в іншому випадку, розчином хлору. Після висихання наносять антисептик, ґрунтовку [12].

Отже, засоби для захисту деревини повинні відповідати за показниками безпеки та якості всім вимогам нормативних документів, зокрема: мати високу захисну здатність, бути екологічними для людей, тварин і навколишнього середовища за високої токсичності для всіх або більшості руйнівників деревини, процес просочування деревини повинен бути безпечним, відсутні шкідливі відходи, можливе регенерування відходів.

1.3. Порядок проведення ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини

Ідентифікаційна експертиза товарів є одним з найважливіших і обов'язкових видів експертизи. Обов'язковість експертизи товарів зумовлюється її сутністю, і передусім тим, що в основі її є оцінка органолептичних властивостей і показників, що значною мірою наближає експертизу до оцінки товару споживачами. Крім того, завдяки достоїнствам органолептичного методу визначення показників якості (швидкість, доступність) забезпечується ідентифікація товару, а дійсні значення органолептичних показників дозволяють прямо чи опосередковано оцінювати й інші групи показників (фізико-хімічні та мікробіологічні) [13].

Ідентифікаційну експертизу можна розглядати як один з видів товарної експертизи, оскільки об'єктом дослідження в обох випадках є товарні характеристики продукції. Ідентифікаційна експертиза направлена на встановлення достовірності товару або його окремих властивостей.

Ідентифікацією називається процедура, під час якої за документами, маркуванням, органолептичними та фізико-хімічними показниками специфічними для певного виду продукції, характеристиками і ознаками, встановлюється відповідність продукції вимогам та властивостям, визначеним згідно з нормативними документами або нормативно-правовими актами, чинними в Україні [13].

Ідентифікація, як правило, вимагає багатосторонніх досліджень як досвідченими фахівцями – товаровознавцями-експертами, так і висококваліфікованими вченими-експертами. Узв'язку з тим, що результати ідентифікації того чи іншого виробу аналізуються і на основі цього аналізу робляться відповідні висновки, тому точніше цей процес можна назвати ідентифікаційною експертизою [14].

Ідентифікаційна експертиза є основоположною, це зумовлено тим, що доки не проведено ідентифікаційну експертизу конкретного виробу і не

встановлено, що він являє собою, до якої групи товарів належить і який код згідно з УКТЗЕД має, всі інші види експертиз проводити не доцільно.

У відповідності з поставленою метою вибирають критерії та засоби ідентифікації.

До засобів ідентифікації засобів для захисту деревини відносяться нормативні документи, які регламентують показники якості та можуть бути використані з метою ідентифікації, а також маркування товарів.

Критерії ідентифікації – це характеристики засобів для захисту деревини, які дозволяють ототожнювати найменування представленого виду засобів з найменуванням, що вказане на маркуванні, в товаросупровідних документах (асортиментна ідентифікація), а також згідно з вимогами, встановленими нормативними документами (якісна ідентифікація) [14].

Як критерії ідентифікації повинні бути вибрані показники, які відповідають вимогам: типовості для конкретного виду чи однорідної групи продукції; об'єктивності та порівнювання; перевіряння.

Спочатку здійснюють попереднє дослідження та ідентифікацію засобів для захисту деревини за загальними критеріями. Виділяють загальні критерії: найменування, підприємство-виробник, відповідність товаросупровідним документам. За цими критеріями ідентифікацію проводять практично завжди аналітичними, органолептичними методами. На даному етапі можна встановити відповідні та невідповідні характеристики засобів для захисту деревини. Найбільш складним та важливим для визначення достовірності є набір показників ідентифікації, які у нормативних документах передбачені за такими групами: органолептичні, фізико-хімічні, безпеки [14].

Ідентифікаційна експертиза засобів для захисту деревини, що ввозяться на митну територію України, проводиться у справах про порушення митних правил або при митному контролі та митному оформленні. У процесі митного контролю і митного оформлення засобів для захисту деревини у разі необхідності з метою застосування спеціальних знань

можна залучати фахівців та експертів, відповідно до ст.327 МК України. Дана стаття регламентує питання відшкодування витрат, пов'язаних з участю спеціалістів у здійсненні митного контролю [15].

У справах про порушення митних правил за митного контролю та митного оформлення засобів для захисту деревини ідентифікаційна експертиза проводиться експертними підрозділами Департаменту податкових та митних експертиз за направленням митних органів.

Департамент податкових та митних експертиз здійснює фізико-хімічні дослідження, ідентифікацію засобів для захисту деревини, а також проводить на платній основі консультації для фізичних та юридичних осіб щодо правильної класифікації тих чи інших товарів [16].

В статті 356 «Взяття проб (зразків) товарів» зазначено, що посадова особа митного органу має право брати проби та зразки товарів для дослідження (аналізу, експертизи) в рамках процедур митного контролю та митного оформлення з метою встановлення характеристик, визначальних для:

- класифікації засобів для захисту деревини згідно УКТ ЗЕД;
- перевірки задекларованої митної вартості засобів для захисту деревини;
- встановлення країни походження засобів для захисту деревини;
- встановлення належності товару до наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, сильнодіючих чи отруйних речовин;
- встановлення належності товарів до таких, що виготовлені з використанням об'єктів права інтелектуальної власності, що охороняються відповідно до закону [17].

Процедуру ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини при їх переміщенні через митний кордон України затверджено наказом Міністерства фінансів України від 02 грудня 2016 року № 1058 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних

органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку», яка складається з таких етапів:

1. Підготовка запитів митних органів до Департаменту податкових та митних експертиз ДФС. Департамент податкових та митних експертиз ДФС проводить експертизи та дослідження лише за направленнями митних органів [18].

2. Підготовка пакету документів на засоби для захисту деревини, до якого входять:

- акт про відбір проб і зразків засобів для захисту деревини;
- акт про проведення митного огляду засобів для захисту деревини;
- протокол про порушення митних правил (якщо такі є);
- митна декларація;
- контракт (договір) на поставку засобів для захисту деревини;
- інвойс (рахунок-фактура, накладна тощо);
- сертифікати контролюючих органів;
- сертифікат якості засобів для захисту деревини, виданий виробником;
- фото товару або маркування тари;
- технічна або технологічна документація із зазначенням відомостей про склад засобів для захисту деревини, фізико-хімічні властивості, основні технологічні стадії виробництва та призначення товару (каталоги й паспортні дані про засоби для захисту деревини, дозволи, маркувальні етикетки тощо).

3. Взяття проб і зразків засобів для захисту деревини митними органами. Взяття проб (зразків) засобів для захисту деревини для проведення дослідження (аналізу, експертизи) проводиться уповноваженими посадовими особами органу ДФС на підставі вмотивованого рішення керівника цього органу або особи, яка виконує його обов'язки, або постанови про взяття проб

і зразків у справі про порушення митних правил. Про взяття проб (зразків) засобів для захисту деревини складається акт у трьох примірниках, форму якого затверджено наказом Міністерства фінансів України від 02 грудня 2016 року № 1058 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку» [18].

Відомості про проби (зразки) засобів для захисту деревини кожного відібраного найменування або виду, артикулу, серії товару наводяться в акті під окремим порядковим номером. Мета взяття проб (зразків) засобів для захисту деревини в акті повинна відповідати меті подання запиту.

Один примірник акта передається разом з відібраними пробами (зразками) засобів для захисту деревини до Департаменту податкових та митних експертиз ДФС, другий - залишається у справах органу ДФС, третій - у декларанта, платника податків або уповноваженої ними особи, стосовно якого здійснюється податковий або митний контроль [18].

4. Направлення зразків засобів для захисту деревини та документації до Департаменту податкових та митних експертиз ДФС здійснюється відповідно до Наказу Міністерства фінансів України від 28.07.2016 № 699 «Порядок передання, повернення та знищення (утилізації) проб (зразків) товарів після проведення дослідження (експертизи) Департаментом податкових та митних експертиз ДФС». Цей Порядок визначає механізм поводження з пробами (зразками) засобів для захисту деревини, наданими до Департаменту податкових та митних експертиз ДФС для проведення досліджень (експертиз) під час здійснення податкового контролю, митного контролю та митного оформлення, а також під час провадження у справах про порушення митних правил. Відібрані зразки надійно упаковують і відправляють у лабораторію разом із приготовленими раніше

товаросупровідними документами. Акт про передання проб (зразків) засобів для захисту деревини складається у двох примірниках та затверджується керівником Департаменту податкових та митних експертиз ДФС або уповноваженою ним особою, яка визначається наказом Департаменту податкових та митних експертиз ДФС. Один примірник акта залишається у справах Департаменту податкових та митних експертиз ДФС, інший - передається посадовій особі органу ДФС [19].

5. Проведення досліджень до Департаменту податкових та митних експертиз ДФС з метою встановлення характеристик, визначених ст.356 МКУ. Під час проведення досліджень (аналізів, експертиз) експертами застосовуються методи досліджень та методики проведення експертиз, які визначені в нормативно-правових актах та нормативно-технічних документах (міжнародні та національні стандарти, технічні умови, правила, норми, положення, інструкції, рекомендації, переліки, науково-технічна та довідкова література, програмні продукти тощо).

6. За результатами дослідження (аналізу, експертизи) експерт готує письмовий висновок, форму якого затверджено наказом Міністерства фінансів України від 02 грудня 2016 року № 1058 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку». Висновок складається у двох примірниках [18].

7. Висновок експерта Департаменту податкових та митних експертиз ДФС доставляється до органу ДФС посадовою особою органу ДФС, яка отримує його в Департаменті податкових та митних експертиз ДФС, з обов'язковою відміткою в реєстрі висновків, виданих за запитами про проведення дослідження (аналізу, експертизи)/постановами про призначення

експертизи у справі про порушення митних правил органів ДФС, поштою або іншими засобами інформаційних технологій.

Орган ДФС, який призначив проведення дослідження (аналізу, експертизи), зобов'язаний повідомити декларанта, платника податків, стосовно якого здійснюється податковий контроль, митний контроль та митне оформлення, або уповноважену ними особу про результати дослідження (аналізу, експертизи) шляхом надання примірника висновку.

Отже, нами проведено аналіз та описано основні вимоги до регламенту проведення ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини в Департаменті податкових та митних експертиз ДФС з метою встановлення ідентифікаційних ознак для декларування товару своїм найменуванням та правильної класифікації за УКТ ЗЕД.

1.4. Нормативно-правове регулювання митного контролю та митного оформлення засобів для захисту деревини

В інтересах реалізації митної політики митний контроль забезпечує умови дотримання вимог митного і податкового законодавства при переміщенні товарів і транспортних засобів через митний кордон держави.

На сучасному етапі розвитку митної справи в Україні значна увага приділяється вдосконаленню процедур митного контролю у відповідності до міжнародних стандартів. Виходячи з того, що забезпечення економічної самостійності України є важливою умовою державного суверенітету, Україна самостійно визначає свій економічний статус й здійснюючи власну зовнішньоекономічну діяльність, укладаючи при цьому міжнародні угоди та беручи участь у діяльності міжнародних економічних організацій [20].

Основні положення митного законодавства України, викладені в Митному кодексі України, у тому числі положення щодо процедур митного контролю, базуються на положеннях Міжнародної конвенції про гармонізацію та спрощення митних процедур (Кіотська конвенція) [21]. У

розділі 6 цієї Конвенції зазначено, що всі товари, в тому числі транспортні засоби, які ввозяться на митну територію чи вивозяться з неї, незалежно від того, чи обкладаються вони митами та податками, підлягають митному контролю. Основними принципами здійснення митного контролю, які визначає Кіотська конвенція, є: загальнообов'язковість митного контролю; оптимізація митного контролю; декларування об'єктів митного контролю; пред'явлення об'єктів, в залежності від їх виду та мети переміщення через митний кордон для митного контролю; вибірковість, достовірність, достатність та мінімальність; доступність (табл.1.1) [21].

Таблиця 1.1

Принципи здійснення митного контролю згідно з Кіотською конвенцією

Принцип митного контролю	Сутність принципу
1	2
Загальнообов'язковість митного контролю (Стандартне правило 6.1 розділу 6 Загального додатку)	Всі товари, та інші предмети, що переміщуються через митний кордон незалежно від того, чи обкладаються митом та податками, підлягають митному контролю
Оптимізація митного контролю (Стандартне правило 6.2 розділу 6 Загального додатку)	Митний контроль передбачає проведення митними органами мінімуму митних процедур, необхідних для забезпечення додержання національного законодавства держави
Декларування об'єктів митного контролю (Стандартні правила 3.6-3.21 розділу 3 Загального додатку)	Підставою початку для реалізації процедури митного контролю та митного оформлення є декларування товарів та інших предметів, що переміщуються через митний кордон України. Основне правило декларування полягає в тому, що поданням до митних органів підлягають усі документи та відомості, необхідні для здійснення митного контролю.

Продовження таблиці 1.1

1	2
Вибірковість, достовірність, достатність та мінімальність (Стандартне правило 3.31 розділу 3 Загального додатку)	Під час проведення митного контролю митні органи самостійно визначають форми та обсяг митного контролю, достатнього для забезпечення додержання національного законодавства. Рішення про доцільність застосування таких форм митного контролю, як митний огляд та переогляд об'єктів, в залежності від їх виду та мети переміщення через митний кордон, приймається, як правило, у ході перевірки документів або їх зовнішнього огляду. Щодо вибірковості і достатності форм митного контролю, слід зазначити, що при проведенні митного контролю митні органи використовують ті його форми, що є достатніми для забезпечення законодавства країни. Митний контроль обмежується достатньо мінімальним переліком митних процедур, необхідних для забезпечення додержання законодавства з питань митної справи.
Пред'явлення об'єктів, в залежності від їх виду та мети переміщення через митний кордон для митного контролю (Стандартні правила 3.33-3.38 розділу 3 Загального додатку)	Перевізник або інша уповноважена особа зобов'язані пред'явити до митного органу товар та інші предмети, що переміщуються через митний кордон у мінімально можливий строк після їх прибуття у місце доставки
Доступність (Стандартні правила 3.1-3.3 розділу 3 Загального додатку)	Митний контроль товарів та транспортних засобів перевізників здійснюється цілодобово відповідно до типових технологічних схем пропуску через державний кордон

Відповідно до Митного кодексу України митному контролю підлягають усі товари, транспортні засоби комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України [22].

Товари, у тому числі засоби для захисту деревини, перебувають під митним контролем з моменту його початку і до закінчення згідно із заявленим митним режимом.

У разі ввезення на митну територію України засобів для захисту деревини митний контроль:

- розпочинається з моменту перетинання ними митного кордону України;

- закінчується - після закінчення митного оформлення цих товарів.

Граничний строк перебування товарів під митним контролем до моменту поміщення цих товарів, транспортних засобів у відповідний митний режим не може перевищувати 180 календарних днів [22].

Необхідно також зазначити, що для організації митного контролю у пунктах пропуску розробляються відповідні порядки – технологічні схеми здійснення митного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України. Ці технологічні схеми призначені для впорядкування діяльності митних органів і забезпечення виконання ними таких основних завдань: забезпечення єдиного порядку здійснення митного контролю на всій митній території України; встановлення послідовності застосування посадовими особами митних органів митних процедур у процесі здійснення ними митного контролю; забезпечення взаємодії посадових осіб митних органів між собою та з іншими державними органами; прискорення процедур здійснення митного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України [23].

У разі, якщо засоби для захисту деревини ввозяться в Україну автомобільним транспортом, то в цьому випадку у пунктах пропуску через державний кордон України митні органи при здійсненні митного контролю керуються вимогами Типової технологічної схеми здійснення митного контролю автомобільних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451 [24].

З метою здійснення митного контролю створюються зони митного контролю. У пунктах пропуску через державний кордон України зони

митного контролю встановлюють органи доходів і зборів за згодою із Адміністрацією Державної прикордонної служби України. У пунктах на митному кордоні України, що є межами спеціальних митних зон, митниця самостійно визначає території зон митного контролю. На територіях і в приміщеннях підприємств, що зберігають товари та інші предмети під митним контролем, митниця визначає території зон митного контролю за умови виконання підприємством вимог, що забезпечують здійснення митного контролю в повному обсязі. Переміщення товарів та інших предметів на територію зони митного контролю чи за межі такої території контролюється митницею[23].

Митний кодекс України встановлює, що митний контроль здійснюється у певних передбачених законом формах. Так, він проводиться шляхом перевірки необхідних документів, митного огляду (огляду транспортних засобів, товарів та інших предметів, особистого огляду), переогляду, обліку предметів, які переміщуються через митний кордон України, а також в інших формах, що не суперечать законам України [22].

Для здійснення митного контролю законодавством передбачено право доступу посадових осіб митних органів на територію підприємств, установ та організацій, використання технічних і спеціальних засобів митного контролю, залучення до цієї роботи фахівців та експертів. Так, огляд (переогляд) здійснюється тільки за наявності в митниці підстав, що транспортні засоби, товари та предмети, які переміщуються через митний кордон, містять предмети контрабанди або предмети, що є безпосередніми об'єктами порушення митних правил. При цьому обов'язковою умовою для вчинення огляду (переогляду) є присутність представника підприємства, яке переміщує через митний кордон вказані транспортні засоби, товари чи предмети. Обов'язковою умовою огляду (переогляду) за відсутності власника є присутність представника підприємства, яке здійснює перевезення, пересилання чи зберігання таких речей [22].

Форми та обсяги контролю, достатнього для забезпечення додержання законодавства з питань державної митної справи та міжнародних договорів України при митному оформленні засобів для захисту деревини, обираються митницями (митними постами) на підставі результатів застосування системи управління ризиками. Не допускаються визначення форм та обсягів митного контролю іншими органами державної влади, а також участь їх посадових осіб у здійсненні митного контролю [22].

Для випадку переміщення через митний кордон України засобів для захисту деревини, як і для інших товарів, Митний кодекс України, крім іншого, визначає загальні положення щодо:

- митного оформлення засобів для захисту деревини;
- країни походження засобів для захисту деревини;
- митної вартості засобів для захисту деревини та методи її визначення;
- класифікації засобів для захисту деревини відповідно до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності;
- імпорту (випуску для вільного обігу) засобів для захисту деревини;
- зберігання засобів для захисту деревини на складах органів доходів і зборів та розпорядження ними;
- нарахування митних платежів[22].

Ще одним, не менш важливим документом, що регулює імпорт засобів для захисту деревини, є Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (редакція від 15.09.2016). В даному нормативно-правовому акті визначаються загальні поняття та пояснюються питання, присвячені регулюванню ЗЕД, захисту прав і інтересів держави в ЗЕД України, відповідальності в ЗЕД, визначає порядок врегулювання спорів в ЗЕД. Митникам необхідно додержуватись вимог та правил встановленого цим

законом, щоб уникнути спірних питань під час митного контролю та митного оформлення товарів [25].

Важливим нормативним документом є Закон України від 19.09.2013 № 584-VII «Про Митний тариф України», який встановлює основні положення тарифного регулювання – ставки ввізного мита, які застосовуються при оподаткуванні товарів, у тому числі засобів для захисту деревини, в режимі імпорту. Цим Законом України також затвердження національна товарна номенклатура – Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД) [26].

Податковий кодекс України визначає ставку податку на додану вартість для товарів, у тому числі засобів для захисту деревини, що переміщуються через митний кордон України, яка складає 20% [27].

Товари, які переміщуються через митний кордон України, крім митного контролю, можуть підлягати державному санітарно-епідеміологічному, ветеринарно-санітарному, фітосанітарному, екологічному та радіологічному контролю. Митний контроль та митне оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України, завершуються тільки після проведення встановлених законами України для кожного товару видів контролю.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 05.10.2011 № 1031 «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України», якою затверджений перелік товарів, що підлягають державному контролю (у тому числі у формі попереднього документального контролю) у разі переміщення їх через митний кордон України [28].

Відповідно до зазначеного переліку товари, які класифікуються за кодом 3808 згідно з УКТЗЕД («Тільки інсектициди, родентициди, фунгіциди, гербіциди, засоби, що запобігають проростанню паростків, та регулятори росту рослин та аналогічні засоби, подані у формах або упаковках для роздрібної торгівлі або як препарати чи у вигляді готових виробів

(наприклад, стрічки, оброблені сіркою, гноти, свічки і папір липкий від мух)») підлягають санітарно-епідеміологічному, екологічному та радіологічному контролю. При здійсненні вищезазначених державних видів контролю державні органи, уповноважені на здійснення державних видів контролю, та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності взаємодіють за принципом «єдиного вікна» із застосуванням інформаційно-телекомунікаційної системи ДФС відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25 травня 2016 року № 364 [29].

Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій» визначає основні форми митних декларацій мету та місце їх використання, а також порядок внесення змін до митних декларацій, їх відкликання та визнання недійсними. Цей документ є необхідним для здійснення митного контролю та митного оформлення засобів для захисту деревини при ввозі їх на територію України в режимі імпорту. В цьому документі визначенні: форми письмового декларування, оформлення митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа, заповнення періодичної митної декларації, заповнення тимчасової митної декларації, порядок внесення змін до митної декларації та її відкликання, порядок визнання декларацій недійсними [30].

Однією з умов пропуску товарів, транспортних засобів та інших предметів через митний кордон України, здійснення їх митного оформлення, зміни митного режиму, а також в інших передбачених законодавством випадках, є їх декларування.

Під декларуванням розуміється повідомлення митному органу учасниками зовнішньоекономічної діяльності необхідних для митного оформлення й митного контролю відомостей про товари та транспортні засоби, що переміщуються через митний кордон, зокрема, про їх митний режим. Декларування виконує декілька функцій:

а) забезпечення митних органів необхідними для митних цілей відомостями про товари, транспортні засоби та інші предмети;

б) підтвердження декларантом законності здійснюваних дій щодо товарів, транспортних засобів та інших предметів, що розміщуються під обраний митний режим;

в) контрольну – перевірку задекларованих відомостей фактичним даним.

Декларування тягне певні юридичні наслідки. З моменту декларування виникають обов'язки щодо сплати митних платежів. При виявленні недостовірних даних, декларація є доказом учинення правопорушення[31].

Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа» визначає порядок заповнення митних декларації (МД) при переміщені засобів для захисту деревини через митний кордон України в режимі імпорту. В наказі детально розписано порядок заповнення граф митних декларацій відповідного до обраного митного режиму. Цей наказ визначає правила заповнення граф митних декларацій на бланках єдиного адміністративного документа форми МД-2 [32]. При заповненні митної декларації необхідно керуватися наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011 «Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій» [33].

Під час митного контролю та митного оформлення при імпорті засобів для захисту деревини необхідно керуватися наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа». Цей наказ визначає перелік митних формальностей, а також митних процедур, що виконуються при переміщенні товарів, у тому числі засобів для захисту деревини, через митний кордон України [34].

Документи, необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, у тому числі засобів для захисту деревини, що переміщуються через митний кордон України при здійсненні зовнішньоекономічних операцій, подаються органу доходів і зборів українською мовою, офіційною мовою митних союзів, членом яких є Україна, або іншою іноземною мовою міжнародного спілкування. Органи доходів і зборів вимагають переклад українською мовою документів, складених іншою мовою, ніж офіційна мова митних союзів, членом яких є Україна, або іншою іноземною мовою міжнародного спілкування, тільки у разі, якщо дані, які містяться в них, є необхідними для перевірки або підтвердження відомостей, зазначених у митній декларації. У такому разі декларант забезпечує переклад зазначених документів за власний рахунок [35].

Митне оформлення засобів для захисту деревини вважається завершеним після виконання всіх митних формальностей, визначених Митним кодексом України відповідно до заявленого митного режиму, що засвідчується органом доходів і зборів шляхом проставлення відповідних митних забезпечень (у тому числі за допомогою інформаційних технологій), інших відміток на митній декларації, а також на товаросупровідних та товарно-транспортних документах у разі їх подання на паперовому носії [43].

Таким чином, нормативно-правова база регулювання митного контролю та митного оформлення засобів захисту деревини при їх переміщенні через митний кордон України має досить розгалужену структуру, до якої входить Митний кодекс України, Податковий кодекс України, інші законодавчі акти, постанови уряду України; накази Мінфіну України.

РОЗДІЛ 2

ІДЕНТИФІКАЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА ЗАСОБІВ ДЛЯ ЗАХИСТУ ДЕРЕВИНИ

2.1. Організація, об'єкти та методи дослідження

Ідентифікаційна експертиза була проведена з метою встановлення відповідності засобів для захисту деревини вимогам нормативної документації за органолептичними і фізико-хімічними показниками, а також відповідність маркування для митних цілей. Для реалізації поставленої мети поставлено такі завдання:

- проведення ідентифікації зразків засобів для захисту деревини з визначенням ступеня їх придатності до використання; відповідності виду, різновиду, найменуванню;
- визначення відповідності упакування, маркування передбаченим вимогам нормативної документації;
- визначення відповідності якості товару вимогам нормативних документів;
- порівняльна оцінка зразків засобів для захисту деревини за якістю;
- аналіз отриманих даних, надання висновків і пропозицій.

Предметом дослідження є критерії, засоби та методи при проведенні ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини.

Об'єктом експертизи є засоби для захисту деревини, що переміщуються через митний кордон України в режимі імпорту.

Об'єктом дослідження є засоби для захисту деревини, а саме дослідження 5-ти зразків:

1. Зразок 1 - «Сенеж» - ООО «Древозащита» Російська Федерація;
2. Зразок 2 - «Нортекс» - ООО «Норт» Російська Федерація;
3. Зразок 3 - «Belinka» - «Belinka Belles» Республіка Словенія;
4. Зразок 4 - «Pinotex» - концерн «AkzoNobel» Російська Федерація;

5. Зразок 5 - «AXIL PREVENTIF» - «Sarpap&secil» Франція, засіб, який оформлено за МД.

Дослідженням передбачено вивчення якості маркування та пакування засобів для захисту деревини. Методами дослідження якості засобів для захисту деревини було обрано органолептичні – дослідження зовнішнього вигляду та кольору та фізико-хімічні – дослідження основної діючої речовини та визначення рН водного розчину.

Визначення загального порядку досліджень засобів для захисту деревини, які схематично подано в наступній послідовності (рис. 2.1).

Під час виконання першого етапу дослідження експерт ознайомився із вихідними даними, з обставинами справи та з питаннями, які були поставлені перед ним. Вихідними даними для проведення ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини є запит про проведення експертизи та товаросупровідна документація. Разом із запитом про проведення експертизи засобів для захисту деревини було подано таку товаросупровідну документацію:

- рахунок-фактура (інвойс) FAC1705-SC10241 від 16.05.2017 (Додаток В);
- митна декларація UA1000010/2017/274300 (Додаток Б);
- міжнародна автомобільна накладна (CMR) № 002278 від 16.05.2017 (Додаток Д);
- зовнішньоекономічний договір 031116.WF від 03.11.2016 (Додаток Е);
- додаток до зовнішньоекономічного договору 1-DY від 16.05.2017 (Додаток Ж);
- сертифікат про походження товару EUR1 A 53035295 від 18.05.2017 (Додаток И);
- висновок Міністерства екології та природних ресурсів України (Додаток Л).

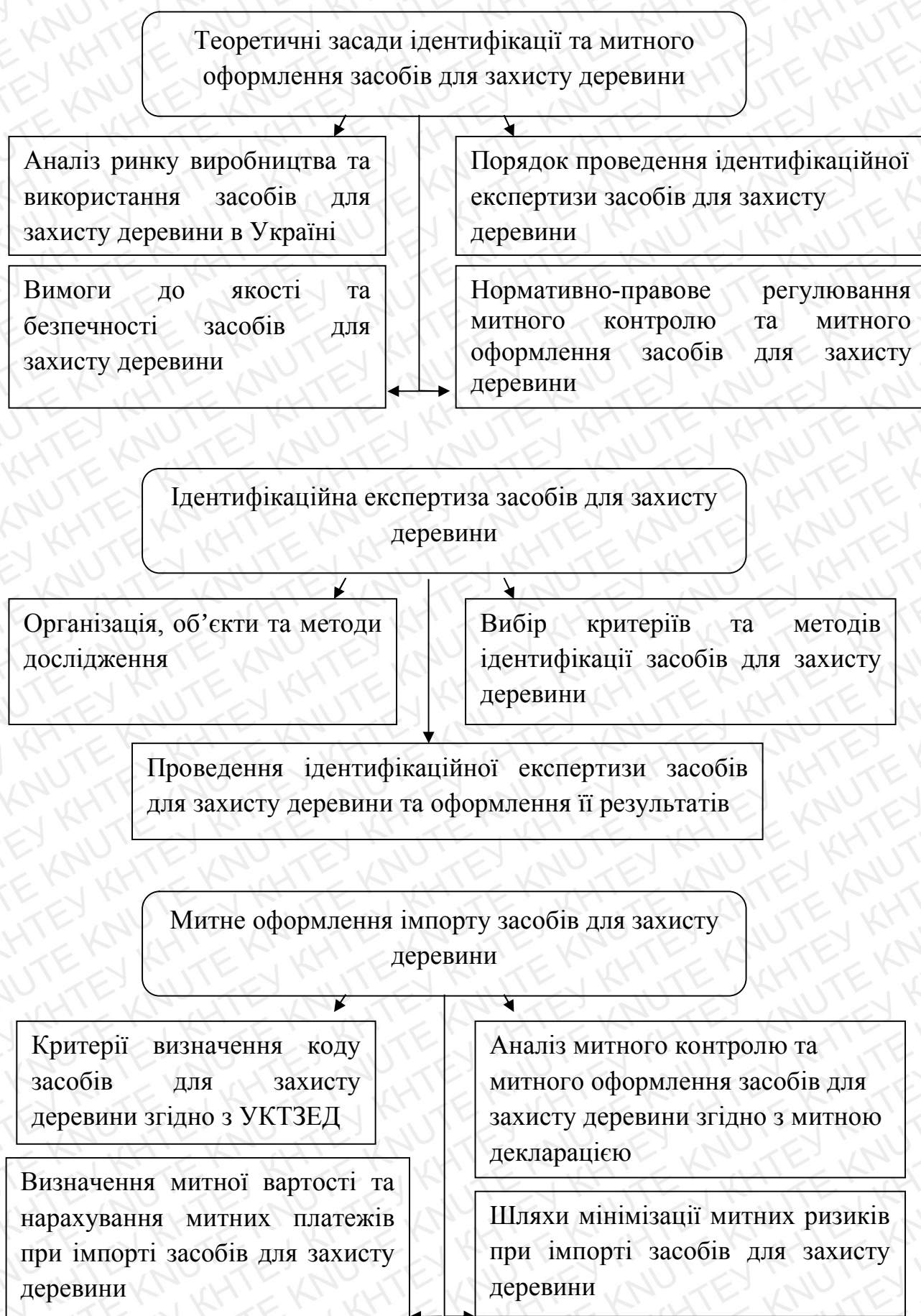


Рис. 2.1. Схема проведення досліджень засобів для захисту деревини

На другому етапі проведення експертизи проводиться ідентифікація засобів для захисту деревини з метою встановлення їх товарної приналежності. Встановлено, що даний товар належить до групи 38 відповідно до УКТЗЕД [36]. Результати ідентифікації засобів для захисту деревини відображено у висновку експерта.

На наступному етапі ідентифікаційної експертизи визначено фактичний стан та рівень якості даного товару. Фактичний стан та рівень якості засобів для захисту деревини визначено на основі показників якості даного товару, вимоги до яких встановлені ДСТУ 2083-92 «Захист деревини. Терміни та визначення» [37].

Далі встановлено відповідність маркування засобів для захисту деревини вимогам ДСТУ 2083-92 «Захист деревини. Терміни та визначення». Відповідно до вимог всі непродовольчі товари, що реалізуються на території України, повинні мати маркування на державній мові, та містити таку інформацію:

- найменування товару, країна та фірма виробника, його товарний знак або товарна марка;
- юридичну адресу виробника;
- характеристику товару та його штрих-код;
- позначення нормативного документа, по якому він виробляється;
- інформацію про обов'язкову сертифікацію та номер партії;
- дату виготовлення, строк придатності;
- масу в грамах або об'єм у мл;
- запобіжні, екологічні або інші товарні знаки.

Відомості наносять безпосередньо на упаковку: повідомляється призначення засобу та ефект від його застосування, спосіб використання та основні компоненти засобу.

Органолептична оцінка здійснювалась згідно ГОСТ 30495-2006 «Средства защитные для древесины. Общие технические условия», ГОСТ 30704-2001 «Защитные средства для древесины. Методы контроля качества».

Органолептична оцінка проведена за такими показниками, як: зовнішній вигляд, запах, колір[6,7].

Дослідження фізико-хімічних показників якості проводили за такими показниками: визначення основної діючої речовини, визначення рН водного розчину. Фізико-хімічні показники досліджувались за ГОСТ 16712-95 «Антисептики для деревини. Метод испытания на токсичность», ГОСТ 30704-2001 «Защитные средства для деревини. Методы контроля качества» [5,7].

Заключним етапом ідентифікаційної експертизи є оформлення висновку (див. детальніше п.2.4), в якому наведено результати порівняльного дослідження характеристик засобів для захисту деревини.

Отже, організація дослідження засобів для захисту деревини передбачає здійснення ідентифікаційної експертизи за визначеними методами з належним оформленням результатів в акті експертизи.

2.2. Вибір критеріїв та методів ідентифікації засобів для захисту деревини

Одним із етапів ідентифікації є вибір критеріїв та методів дослідження засобів для захисту деревини.

Критерії ідентифікації - це характеристики товарів, які дають можливість ототожнювати найменування представленого товару з найменуванням, зазначеним на маркуванні або в нормативних, товаросупровідних документах.

Для проведення ідентифікації засобів для захисту деревини необхідно визначити:

- критерії, за якими засоби для захисту деревини можливо розпізнати і віднести до конкретного виду;
- методи, за допомогою яких проводиться перевірка критеріїв ідентифікації засобів для захисту деревини;

- засоби – нормативна документація, що описує відповідні значення критеріїв засобів для захисту деревини та методи їх визначення[38].

В якості критеріїв ідентифікації мають бути обрані тільки показники, які відповідають наступним вимогам:

- типовість для конкретного виду товару або однорідної групи продукції, найменування;
- об'єктивність;
- можливість перевірки.

До засобів ідентифікації товарів відносять нормативні документи, які регламентують показники якості та можуть бути використані для цілей ідентифікації, а також технічні документи, у тому числі товаросупровідні.

Під час встановлення належності певного товару до тієї чи іншої однорідної товарної групи за рахунок найбільш характерних індивідуальних ознак, наведених в нормативній або іншій документації, відповідності товарам-аналогам, що характеризуються тією ж сукупністю споживних властивостей або інформації, опису про товар відповідно до маркування, даних товаросупровідних документів, ідентифікація товарів є надзвичайно важливою процедурою [38].

Встановлення відповідності засобів для захисту деревини вимогам якості, передбачених нормативною документацією, дозволяє виявити відповідність товарному виду чи іншим градаціям якості, які вказані на маркуванні або в товаросупровідних документах. Кількісна ідентифікація встановлює відповідність засобів для захисту деревини вимогам нормативних документів та даним товаросупровідної документації відповідно об'єму, заповненню пакування у відповідності до вимог.

Ідентифікація вимагає багатосторонніх досліджень товарознавцями-експертами, а також висококваліфікованими вченими-експертами [38].

В залежності від задачі ідентифікації, специфіки продукції може бути використаний один з методів або їхнє поєднання: інструментальний,

органолептичний, візуальний, фізичний, хімічний, фізико-хімічний, експертний.

Для оцінки ряду критеріїв засобів для захисту деревини досить аналітичного методу (повнота маркування і дата виготовлення), для всіх інших використовують вимірювальні та експрес-методи.

Нормативні документи на засоби для захисту деревини в Україні не виділяють загальних показників на продукцію, які можна було б використати при ідентифікації. Кожен вид засобів для захисту деревини має свою номенклатуру показників, що визначаються різним складом, призначенням, властивостями тощо. Проте кількість необхідних показників автентичності повинна бути оптимальною, тобто випробування не повинні проводитися за всіма показниками якості, щоб не ускладнювати процес ідентифікаційного дослідження[13].

Для проведення ідентифікаційної експертизи використовуються критерії, які визначатимуться за допомогою органолептичних, аналітичних та інструментальних методів дослідження. Але спочатку проводиться огляд документації.

Нами запропоновано критерії, методи та засоби ідентифікації засобів для захисту деревини, які наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Критерії, засоби та методи ідентифікації засобів для захисту деревини

Критерії	Засоби	Методи
1	2	3
Зовнішній вигляд	Товар, ГОСТ 30495-2006 «Средства защитные для древесины. Общие технические условия», ГОСТ 30704-2001 «Защитные средства для древесины. Методы контроля качества»[6,7]	Органолептичний
Маркування	ДСТУ 2083-92 «Захист деревини. Терміни та визначення» [2]	Аналітичний
Країна походження	Договір (контракт), товаросупровідні документи, сертифікати походження	Аналітичний

Продовження таблиці 2.1

1	2	3
Призначення	ДСТУ 2083-92 «Захист деревини. Терміни та визначення»[2]	Аналітичний
Основна діюча речовина	ІЧ-спектроскопія, хромато-мас-спектроскопія	Вимірювальний
рН водного розчину	3-12	Вимірювальний

Ідентифікація проводиться за класичною схемою, яка включає роздільне й порівняльне дослідження. При роздільному дослідженні встановлюються властивості засобів для захисту деревини, а при порівняльному – проводять порівняння показників ідентифікованого і порівнюваного об'єктів, з'ясовуючи, які показники співпадають, а які відрізняються [13].

Метою дослідження відібраних проб засобів для захисту деревини має бути вирішення наступних питань: визначення коду згідно з УКТЗЕД; ідентифікації якості (визначення фізичної і хімічної структури, складу) засобів для захисту деревини.

Отже, визначено критерії, методи та засоби ідентифікації засобів для захисту деревини, які повинні носити комплексний характер. Найбільше значення мають типові критерії, які важко фальсифікувати. У діючих стандартах, технічних умовах такі критерії часто відсутні. Тому постає необхідність розробки спеціальних критеріїв ідентифікації та методики проведення ідентифікаційної експертизи різних видів засобів для захисту деревини.

2.3. Проведення ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини та оформлення її результатів

Як зазначалось вище, якщо під час митного оформлення товарів виникає потреба в спеціальних знаннях, при вирішенні спірних питань щодо

класифікації товарів згідно з УКТЗЕД, складу засобів для захисту деревини і необхідного проведення лабораторних досліджень, інспектор митниці доповідає про це в письмовій формі начальнику митниці, який розглядає питання доцільності запиту і приймає рішення про його направлення до Департаменту податкових та митних експертиз ДФС.

При надходженні зразків до лабораторії, дослідження починають з визначення показників органолептичними методами, а також ідентифікують відповідність маркування товаросупровідній документації, даним, вказаним в інвойсі, сертифікаті походження тощо. Основними критеріями для засобів для захисту деревини є зовнішній вигляд, маркування, основна діюча речовина, рН водного розчину.

Основними засобами ідентифікації є ДСТУ, ТУ виробника, товаросупровідні документи, маркування. Методи, що використовуються, відносяться до органолептичних та вимірювальних.

Ідентифікаційна експертиза засобів для захисту деревини являє собою експертизу, яка проводилася експертними підрозділами Державної фіскальної служби України (Додаток А).

Найважливішою характеристикою засобів для захисту деревини є основна діюча речовина. Ця характеристика покладена в основу деталізації при виборі коду для засобів для захисту деревини в УКТЗЕД [36].

Для проведення ідентифікаційної експертизи використовуються критерії, які визначатимуться за допомогою органолептичних, аналітичних та інструментальних методів дослідження. Але спочатку проводиться огляд документації.

Для проведення ідентифікаційної експертизи було обрано п'ять зразків засобів для захисту деревини різних виробників, характеристика яких наведена в табл. 2.2:

Таблиця 2.2

Характеристика об'єктів ідентифікаційної експертизи

№ зразка	Зовнішній вигляд	Характеристика асортименту виробника зразка
1.	«Сенеж» Російський виробник 	Виготовляє всі види просочень для дерева і терасної дошки: антисептики, біопірени, розчини для консервації і захисні склади..
2.	«Нортекс» Російський виробник 	Виготовляє біопірени, вогнезахисні просочення, антисептики.
3.	«Belinka» Словенський виробник 	Виготовляє проникаючі захисні ґрунтовки
4.	«Pinotex» Російський виробник 	Виготовляє кілька різновидів захисних засобів для деревини, в тому числі яхтний алкідно-уретановий лак з високим ступенем зносостійкості
5.	«AXIL PREVENTIF» Французький виробник 	Виготовляє кілька видів захисних засобів для дерева з воском і без нього

Далі встановлено відповідність маркування засобів для захисту деревини вимогам ДСТУ 2083-92 «Захист деревини. Терміни та визначення» (табл.2.3).

Таблиця 2.3

**Результати аналізу маркування зразків засобів для захисту
деревини**

Критерії маркування	Зразок №1	Зразок №2	Зразок №3	Зразок №4	Зразок №5
1	2	3	4	5	6
Торгова марка виробника	ТМ «Сенеж»	ТМ «Норт»	ТМ «Belinka»	ТМ «Pinotex»	ТМ «AXIL PREVENTI F»
Найменуван ня товару, країна та фірма виробника	Антисептик «СЕНЕЖ», ООО «Древозащита» Російська Федерація	Універсальни й антисептик «Nortex», ООО «НОРТ» Російська Федерація	Грунтувал ьна суміш «Belinka», «Belinka Belles» Республіка Словенія	Деревозахи сна грунтовка «Pinotex», концерн «AkzoNobe l» міжнародн ий	Мікроемул сія «AXIL PREVENTI F», фірма Sarpap&cec il, Франція
Юридична адреса виробника	м.Москва, вул. Молодогвардій ська, буд. 61	м. Москва вул. Маршала Федоренко, буд. 3	Belinka Belles, d.o.o. Zasavska cesta 95 1231 Словенія	Московськ а обл, Балашиха, 9	Sarpap&Cec il Industries SAS Le Marais Ouest, 24680 Gardonne France
Характерист ика товару та	Антисептик призначений для підсиленого захисту деревини від гниття, плісняви.	Антисептик призначений для знищення плісняви, синяви.	Суміш, призначен а для захисту деревини від біологічни х шкідників	Сприяє тривалому та ефективно му захисту дерев'яних поверхонь від плісняви, грибка і синяви.	Мікроемул сія для просочуван ня деревини з метою захисту від грибків та комах
Інформація про обов'язкову сертифікаці ю та номер партії	ISO 9001 Партія № 144- 18 від 27.03.18	Посвідчення про державну реєстрацію № BY.70.06.01. 015.E.000950. 0317 від 27.03.2017, партія № 025- 17 від 14.06.17	ISO 9001 Партія № 011-17 від 07.11.17	ISO 9001 Партія № 14-18 від 02.03.18	ISO 9001 Партія № 022-17 від 22.07.17

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4	5	6
Дата виготовлення, термін придатності	Термін придатності - 3 роки.	Термін придатності - 2 роки.	Термін придатності - 24 міс.	Термін придатності - 5 років	Термін придатності - 2 роки.
Маса в грамах або об'єм у мл.	Пластикові відра по 9,5 кг	Пляшки з поліетилентерефталату по 0,9 кг	Жестяні банки по 0,75 кг та 2,5кг	Жестяні банки по 1кг, 2,5кг та 10кг	Жестяні банки по 10кг

Проведена ідентифікаційна експертиза засобів для захисту деревини різних виробників, за основними показниками згідно з вимогами нормативних документів, результати яких наведені в табл. 2.3.

Таблиця 2.4

Результати ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини

Найменування показника	Зразок 1	Зразок 2	Зразок 3	Зразок 4	Зразок 5
Зовнішній вигляд, стан	Однорідна рідина	Однорідна рідина	Однорідна рідина	Однорідна рідина з невеликим шаром осаду	Однорідна рідина
Країна походження	Білорусь	Росія	Словенія	Росія	Франція
Основна діюча речовина	Пропіконазол	Пропіконазол	Пропіконазол	Пропіконазол	Пропіконазол
pH водного розчину	5	8,5	6	6	6,29

У результаті проведення досліджень методом ІЧ-спектроскопії та методу хромато-мас-спектрометрії, було визначено, що основною діючою речовиною в дослідних зразках є пропіконазол. А найважливішою характеристикою засобів для захисту деревини є основна діюча речовина. Ця

характеристика покладена в основу деталізації при виборі коду для засобів для захисту деревини в УКТЗЕД [36].

Засоби для захисту деревини класифікуються в УКТЗЕД у VI розділі у 38 групі, товарна позиція 3808, підпозиції 3808 92, товарній категорії 3808 92 50, підкатегорії 3808 92 50 10 та 3808 92 50 90. До цих підкатегорій входять : інсектициди, родентициди, фунгіциди, гербіциди, засоби, що запобігають проростанню паростків, та регулятори росту рослин, дезінфекційні засоби та аналогічні засоби, подані у формах чи упаковках для роздрібної торгівлі або як препарати, або у вигляді готових виробів (наприклад, стрічки, оброблені сіркою, гноти, свічки і папір липкий від мух) на основі пропіконазолу чи на основі інших речовин.

Ознакою деталізації є основна діюча речовина засобу. Пропіконазол відноситься до триазолів та є основною діючою речовиною досліджуваних засобів для захисту деревини. Засоби на основі триазолів (на основі пропіконазолу) класифікуються за таким кодом 3808 92 50 90 в УКТЗЕД [36].

Після проведення випробувань оформляється експертний висновок. За результатами дослідження (аналізу, експертизи) експерт готує письмовий висновок, форму якого затверджено наказом Міністерства фінансів України від 02 грудня 2016 року № 1058 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку»[18].

При складанні висновку експерт заповнює відповідні пункти бланку єдиної форми.

У заголовній частині висновку вказується номер та дату експертного висновку: «№ 123/2016; складено 25 квітня 2016 року» (Додаток А).

Висновок має 13 пунктів, кожен з яких повинен бути заповнений відповідно до інформації з товаросупровідної документації, акту відбору проб (зразків) та запиту експертизи.

Пункти 1-10 є протокольною частиною і містять інформацію про замовника, виробника, імпортера, об'єкти дослідження, супровідні документи, запит, підставу направлення запиту, мету та завдання дослідження.

Об'єктом експертизи (пункт 2 висновку № 123/2016) є проба товару, заявленого у гр.31 МД як: «Препарат (мікроемульсія) призначена для просочування деревини з метою захисту від грибків та комах, та превентивного захисту будівельної деревини: AXIL 2000 UKRAINE – 1000кг, гербіцид (діюча речовина – пропіконазол, 0,75%). Торговельна марка: AXIL PREVENTIF. Країна виробництва: EU. Виробник : Sarpap&Cecil Industries Grope Berkem.» (гр. 33 МД – 3808925010), вх. СЛЕД ДФС від № 25.04/2016 №143/23/1-34.

Для дослідження надано такі документи (копії) (пункт 6 висновку № 123/2016):

- Митна декларація № UA100010/2017/274300 (Додаток Б) ;
- Зовнішньоекономічний договір (контракт) 031116-WF від 03.11.2016 (Додаток Е);
- Інвойс FAC1705-SC10241 від 16.05.2016 (Додаток В);
- Міжнародна товарно-транспортна накладна (CMR) від №002218 (Додаток Д);
- Посвідчення про державну реєстрацію Міністерства екології та природних ресурсів України від 27.06.2017 № 29-06 на препарат «AXIL2000» (Додаток Л).

Також додається оригінал акта про взяття проб (зразків) товарів (пункт 5 висновку № 123/2016).

Метою направлення запиту є перевірка правильності класифікації товарів, заявлених до митного оформлення (пункт 7 висновку № 123/2016).

Завдання для дослідження (аналізу, експертизи) (пункт 8 висновку № 123/2016) полягає в тому, щоб встановити якісний та кількісний склад товару (засоби для захисту деревини), зазначити характеристики товару визначальні для його класифікації в УКТЗЕД.

Пункт 9 висновку № 123/2016 «Дослідження» складається з декількох підпунктів, а саме: опис проб (зразків) товару, методи дослідження, результати дослідження.

В підпункті «опис проб (зразків) товару» вказано, що проба надійшла на дослідження у вигляді безбарвної мікроемульсії у пластиковому пакеті, зав'язаному на вузол. Кількість відібраної проби згідно акту про взяття проб і зразків товарів – 0,1кг.

Проба була надана у двох примірниках (досліджувана та контрольна), упакованих в окремі пластикові пакети під митним забезпеченням Київської митниці ДФС (пломби № 23), один з яких було довільним чином обрано для проведення досліджень. До кожного пакету прикріплена маркувальна етикетка відповідно до вимог наказу Міністерства фінансів України від 31.05.2012 №654. Порушення пакування та митного забезпечення не виявлено.

Під час проведення досліджень (аналізів, експертиз) експертами застосовуються методи досліджень та методики проведення експертиз, які визначені в нормативно-правових актах та нормативно-технічних документах (міжнародні та національні стандарти, технічні умови, правила, норми, положення, інструкції, рекомендації, переліки, науково-технічна та довідкова література, програмні продукти тощо).

В підпункті «методи дослідження» зазначено і описано метод дослідження та використані прилади.

Дослідження методом хромато-мас-спектрометрії.

Для визначення хімічного складу пробу екстрагували диметилформамідом на ультразвуковій бані 20хв. за кімнатної температури.

Відфільтрований екстракт досліджували приладі “Hewlett-Packard” GC/MS 5890/5972 (сер. № 12587432).

Дослідження методом ІЧ-спектроскопії.

Для визначення хімічного складу пробу екстрагували хлористим метилом на ультразвуковій бані 20хв. за кімнатної температури. Відфільтрований екстракт випарювали; сухий залишок досліджували на приладах “Avatar 370FT-IR, Thermo Nicolet”, (сер. № 7648290) та “HazMatID 360” (сер. № 453983) в діапазоні 4000-650см⁻¹. Результати аналізу порівнювали з даними бібліотек спектрів приладів.

Визначення рН водного розчину.

Визначення рН 2% водного розчину проби проводили за допомогою приладу “Schott Instruments Lab 860” (сер. № 12783450).

Визначення температури плавлення.

Температуру плавлення проби визначали на приладі “Mettler Toledo FP62” (сер. № 23890468), абсолютна похибка вимірювання $\pm 0,5^{\circ}\text{C}$.

Засоби вимірювальної техніки та випробувальне обладнання, які були застосовані під час лабораторних досліджень, щодо їх атестації та перевірки відповідають вимогам Закону України від 11.02.1998 №113/98-ВР «Про метрологію та метрологічну діяльність» (із змінами та доповненнями).

Підпункт «результати дослідження» містить відомості про зовнішній вигляд речовини, хімічний склад мікроемульсії, визначено клас діючої речовини, зазначено висновки хромато-мас-спектрометрії та ІЧ-спектроскопії, рН водного розчину.

Згідно з наданим посвідченням про державну реєстрацію Міністерства екології та природних ресурсів України (п. 6.5) препарат «AXIL2000» виробництва Франція зареєстрований в Україні як фунгіцид.

Згідно наданої супровідної документації (п.п. 6.2 – 6.5), діючою речовиною препарату «AXIL2000» є пропіконазол у кількості 0,75%. Інформація щодо інших компонентів складу: 2-метоксіметилетоксі пропаном

2, 5-10%, не іонна поверхнево-активна речовина 2,5-10%, 3-іодо-2-пропініл бікарбамат 0,75%, тебуконазол 0,75%, вода 77,75-95,75%.

З хімічної точки зору пропіконазол відноситься до класу триазолів; за біохімічними властивостями виявляє захисну і лікуючу системну дію.

За даними Інтернет-джерела окрема хімічна сполука пропіконазол має вигляд безбарвної рідини. Добре розчинний в більшості органічних розчинників. За іншими літературними джерелами, пропіконазол являє собою в'язку жовтувату рідину. Повністю змішується з ацетоном, метанолом і пропанолом. Незначно гідролізується. З температурою плавлення 320°C.

Надана проба являє собою безбарвну речовину, температура плавлення якої приладом не фіксується, що не відповідає вказаним вище характеристикам окремої хімічної сполуки пропіконазол.

В результаті проведених досліджень методами хромато-мас-спектрометрії та ІЧ-спектроскопії у складі наданої проби товару виявлено хімічну сполуку пропіконазол (хімічна назва: (+/-) - 1- [2- (2,4-дихлорфеніл) - 4-пропів-1,3-діоксолан-2-ілметил] -1Н-1,2,4-триазол).

pH 2%-го водного розчину наданої проби становить $6,29 \pm 0,01$, що не суперечить специфікаційним вимогам наданого сертифікату якості (п.6.10) на препарат «АХІЛ2000» (5,0-8,0 одиниць pH).

У висновках (пункт 10 висновку № 123/2016) експерт повинен відповісти на поставлене завдання, сформулювати висновки. Висновок має бути складений експертом стисло, конкретно та обґрунтовано, виходячи з явних і об'єктивних даних, і настільки чітко, щоб не треба було додаткових пояснень експерта; висновок має бути визначеним відповідно до пункту 9 «Дослідження».

Отже, експертиза досліджуваного зразка має такі висновки: даний зразок згідно з наданим посвідченням про державну реєстрацію Міністерства екології та природних ресурсів України препарат «АХІЛ2000» виробництва Франція є зареєстрованим в Україні як фунгіцид. Згідно наданої супровідної документації, діючою речовиною препарату «АХІЛ2000» є пропіконазол у

кількості 0,75%. За літературними даними окрема хімічна сполука пропіконазол має вигляд безбарвної речовини. Надана проба товару за зовнішніми ознаками не відрізняється від чистого пропіконазолу.

В результаті проведених експериментальних досліджень у складі наданої проби товару виявлено пропіконазол, який з хімічної точки зору відноситься до класу триазолів; за біохімічними властивостями виявляє фунгіцидну дію. За перевіреним показником (температурою плавлення) проба не відповідає даним Інтернет-джерел до окремої хімічної сполуки пропіконазол.

Результати проведених досліджень якісного складу наданої проби товару не суперечать відомостям гр.31 МД № UA100010/2017/274300 діючої речовини товару «Препарат (мікроемульсія) призначена для просочування деревини з метою захисту від грибків та комах, та превентивного захисту будівельної деревини: AXIL 2000 UKRAINE».

Отже, для досліджуваного зразка засобів для захисту деревини було сформовано експертний висновок за встановленою формою відповідно до наказу Міністерства фінансів України №1058 від 02.12.2016 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку».

Експертний висновок повністю підтверджує відповідність зразка №5, що імпортувався з Франції до України за МД № UA100010/2017/274300, вимогам нормативних документів.

РОЗДІЛ 3

МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ІМПОРТУ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЗАХИСТУ

ДЕРЕВИНИ

3.1. Критерії визначення коду засобів для захисту деревини згідно з УКТЗЕД

Товари при їх декларуванні підлягають класифікації, тобто для товарів визначаються коди відповідно до класифікаційних угруповань, зазначених в УКТЗЕД, яка є товарною номенклатурою Митного тарифу України, затвердженого Законом України «Про Митний тариф України» [39].

Декларант ТОВ «ВЕЛЕС-БРОК» зобов'язаний надати усі наявні відомості, необхідні для підтвердження заявлених ним кодів товарів, поданих до митного оформлення, а також техніко-технологічну документацію на них. Для митного оформлення заявленого товару працівникам митниці слід визначити правильність обчислення митної вартості декларантом, перевіrivши, чи відповідає заявлений згідно з УКТЗЕД код реальному, пред'явленому для митного оформлення товару.

Визначення коду товару, який стане основою для обчислення митної вартості, здійснюється в три етапи.

На першому етапі інспектор ВМО звіряє заявлений, згідно з МД, товар за кодом УКТЗЕД та описом з фактичним, пред'явленим до митного оформлення. За наявності зауважень або в разі неможливості з'ясувати чи відповідають відомості, заявлені у митній декларації, фактичному товару, інспектор має право:

- по-перше, письмово звернутись до відділу класифікації товарів митниці для визначення коду товару. В такому разі має бути зазначено підстави направлення з посиленням на представлені документи та зазначено ймовірність віднесення оглянутого товару до певного коду УКТЗЕД;

- якщо виявлено невідповідності, в установленому порядку проводиться вибір проб і зразків товару задля встановлення виду та найменування при їх класифікації згідно з УКТЗЕД. Проби та зразки беруться у кількості, потрібній для проведення досліджень. З обов'язковим накладанням митного забезпечення та укладенням відповідного акту відбору зразків ці зразки направляються на дослідження до Департаменту податкових та митних експертиз ДФС.

На другому етапі на підставі наданих документів відділ класифікації товарів перевіряє правильність визначення коду товару. Якщо код визначається у відділі класифікації товарів, видається відповідне рішення встановленого зразка з обов'язковим посиланням на зовнішньоекономічний договір (контракт), інвойс, згідно з яким проводиться митне оформлення даного товару, зазначаються результати огляду його зразків та робиться посилання на документи, на підставі яких було ухвалено рішення щодо визначення відповідного коду. Класифікаційне рішення, ухвалене відділом класифікації товарів, доводиться до оперативного підрозділу митниці, що здійснює митне оформлення [40].

У разі неможливості визначити код товару шляхом вивчення наданих документів та огляду його зразків, відділ готує звернення до Управління класифікації товарів Департаменту адміністрування митних платежів ДФС або до Департаменту податкових та митних експертиз ДФС. Свої висновки щодо класифікації товарів митниця робить за результатами лабораторних випробувань проб і зразків товарів або за результатами класифікаційного рішення відділу класифікації товарів.

На всіх етапах слід дотримуватись однозначного віднесення товарів до певного коду у відповідності до приміток та основних правил інтерпретації УКТЗЕД [40].

Визначимо код засобів для захисту деревини для внутрішнього та зовнішнього застосування, які оформлялись за МД UA100010/2017/274300 (Додаток). Класифікація товарів повинна здійснюватися, в першу чергу,

відповідно до текстів найменувань товарних позицій або приміток до розділів та груп.

Найменування товарних позицій і примітки мають однаковий статус, тому пріоритет надається текстам з найбільш точним описом товарів.

Засоби для захисту деревини відносяться до VI розділу «Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості», до групи 38 «Різноманітна хімічна продукція».

Ця група не включає:

- (а) окремі елементи або сполуки визначеного хімічного складу, за винятком:
 - (1) штучного графіту (товарна позиція 3801);
 - (2) інсектицидів, родентицидів, фунгіцидів, гербіцидів, інгібіторів пророщування та регуляторів росту рослин, дезінфекційних засобів та аналогічних продуктів, поданих у формах або упаковках, як зазначено у товарній позиції 3808;
 - (3) продукції, яку використовують як заряди для вогнегасників або готових вогнегасних гранат (товарна позиція 3813);
 - (4) сертифікованих еталонних матеріалів, зазначених у примітці 2 до цієї групи;
 - (5) товарів, зазначених у примітці 3 (а) або 3 (с) до цієї групи;
- (б) суміші хімічних речовин із харчовими продуктами або іншими поживними речовинами, що використовуються у виготовленні продуктів харчування (переважно товарна позиція 2106);
- (с) золу, шлак та залишки (включаючи шлак, крім шламу стічних вод), які містять метали, миш'як або їх суміші та відповідають вимогам примітки 3 (а) або 3 (б) до групи 26 (товарна позиція 2620);
- (д) лікарські засоби (товарної позиції 3003 або 3004); або
- (е) відпрацьовані каталізатори, які використовують для добування недорогоцінних металів або для виробництва хімічних сполук недорогоцінних металів (товарна позиція 2620), відпрацьовані каталізатори, що використовуються переважно для добування дорогоцінних металів

(товарна позиція 7112), або каталізатори, які складаються з металів або сплавів металів, що подаються, наприклад, у вигляді тонкоподрібненого порошку або скелетних каталізаторів (розділи XIV або XV) [36].

Згідно з УКТЗЕД засоби для захисту деревини класифікуються у товарній позиції 3808 «Інсектициди, родентициди, фунгіциди, гербіциди, засоби, що запобігають проростанню паростків, та регулятори росту рослин, дезінфекційні засоби та аналогічні засоби, подані у формах чи упаковках для роздрібної торгівлі або як препарати, або у вигляді готових виробів (наприклад, стрічки, оброблені сіркою, гноти, свічки і папір липкий від мух)»[36].

Відповідно до Пояснень до УКТЗЕД, затверджених наказом Державної фіскальної служби України від 09.06.2015 № 401, до цієї товарної позиції включається ряд продуктів, призначених для знищення патогенних мікробів, комах (москітів, молі, колорадських жуків, тарганів і т.д.), мохів і цвілі, бур'янів, гризунів, диких птахів і т.д. Сюди також включаються продукти, призначені для відлякування шкідників або для дезінфекції насіння. Ці продукти включаються сюди лише за таких умов:

- коли вони розфасовані в пакування (такі як металеві контейнери чи картонні коробки) для роздрібної торгівлі як дезінфекційні засоби, інсектициди і т.д., або в такі форми (наприклад, форма кульок, намистин, таблеток чи пластинок), що не викликають сумніву в їхньому призначенні для роздрібної торгівлі. Продукти, розфасовані таким чином, можуть бути сумішами або ні. Незмішані продукти переважно є продуктами визначеного хімічного складу, наприклад, нафталін чи 1,4-дихлорбензол. До цієї товарної позиції також включаються такі продукти, за умови, що вони розфасовані для роздрібної торгівлі як дезінфекційні засоби, фунгіциди і т.д.:
- органічні поверхнево-активні речовини та препарати з активним катіоном (наприклад, четвертинні амонієві солі), що мають антисептичні, дезінфекційні, бактерицидні чи герміцидні властивості;

- йодистий полівінілпіролідон, що є продуктом взаємодії йоду і полівінілпіролідону;
- коли продукція має властивості готового препарату незалежно від того, в якому вигляді вона подана (наприклад, у вигляді рідин, мийних сумішей або порошків). Ці препарати складаються з суспензій чи дисперсій активного продукту в воді чи в інших рідинах (наприклад, дисперсії ДДТ (ISO) (клофенотан (INN), (1,1,1-трихлор-2,2-біс(п-хлорфеніл)етану) у воді) або інших сумішей. Розчини активних продуктів у розчинниках, крім води, також включаються до цієї товарної позиції (наприклад, розчини екстракту рослини піретруму (крім стандартизованого екстракту рослини піретруму) чи нафтенат міді в мінеральному маслі) [41].

Проміжні препарати, що потребують подальшого змішування для одержання готових до вживання інсектицидів, фунгіцидів, дезінфекційних речовин і т.д., також розглядаються тут, за умови, що вони вже мають інсектицидні, фунгіцидні і т.п. властивості.

Інсектицидні, дезінфекційні та подібні препарати можуть мати у своїй основі сполуки міді (ацетат, сульфат, ацетоарсенат міді і т.д.), сірку або сполуки сірки (сульфід кальцію, дисульфід вуглецю і т.д.), мінеральне креозотове чи антраценове масло, ДДТ (ISO) (клофенотан (INN), 1,1,1-трихлор-2,2-біс(п-хлорфеніл)етан), ліндан (ISO, INN), паратіон, похідні фенолу чи крезолу, продукти з вмістом миш'яку (арсену) (арсенат кальцію, арсенат свинцю і т.д.), матеріали рослинного походження (нікотин, есенції і порошки тютюну, ротенон, піретрум, червона морська цибуля, ріпакова олія), регулятори росту рослин, природні або синтетичні (наприклад, 2,4-Д), культури мікроорганізмів і т.д.

Засоби для захисту деревини відносяться до фунгіцидів. Фунгіциди представляють собою хімпрепарати, призначені для запобігання розвитку або знищенню патогенних грибків та бактерій, що є збудниками багатьох хвороб. Асортимент цих препаратів широкий та різноманітний. Вони мають різне

призначення, спектр дії, випускаються у вигляді суспензій, порошків, емульсій та розчинів [42].

Оскільки засоби для захисту деревини як фунгіциди є складними органічними сполуками, то вони класифікуються у товарній позиції 3808 в залежності від хімічного складу (табл. 3.1). Таким чином, хімічний склад засобів для захисту деревини є визначальною ознакою для правильної їх класифікації згідно з УКТЗЕД [40].

Таблиця 3.1

Класифікація засобів для захисту деревини згідно з УКТЗЕД

Код товару	Опис товару.
3808	Інсектициди, родентициди, фунгіциди, гербіциди, засоби, що запобігають проростанню паростків, та регулятори росту рослин, дезінфекційні засоби та аналогічні засоби, подані у формах чи упаковках для роздрібної торгівлі або як препарати, або у вигляді готових виробів (наприклад, стрічки, оброблені сіркою, гноти, свічки і папір липкий від мух):
	- інші:
3808 92	- - фунгіциди:
	- - - неорганічні:
3808 92 10 00	- - - - препарати на основі сполук міді
3808 92 20 00	- - - - інші
	- - - інші:
3808 92 30	- - - - на основі дитіокарбаматів:
3808 92 30 10	- - - - - на основі тіураму
3808 92 30 90	- - - - - інші
3808 92 40	- - - - на основі бензимидазолів:
3808 92 40 10	- - - - - на основі карбендазиму
3808 92 40 90	- - - - - інші
3808 92 50	- - - - на основі діазолів або триазолів:
3808 92 50 10	- - - - - на основі пропіконазолу
3808 92 50 90	- - - - - інші
3808 92 60 00	- - - - на основі діазинів або морфолінів
3808 92 90 00	- - - - інші

Просочення деревини - це оброблення з метою кращого збереження деревини (поліпшення її довговічності) або надання їй спеціальних властивостей (наприклад, щоб зробити її вогнестійкою або захистити її проти усихання). Оброблення просоченням забезпечує довготривале збереження, наприклад, стовпів з деревини хвойних порід.

Таке оброблення передбачає або замочування протягом тривалого часу у відкритих чанах з гарячою рідиною, при цьому деревина залишається в рідині до її остигання, або оброблення в автоклаві під дією вакууму чи тиску. До використовуваних продуктів належать органічні речовини, такі як креозот, динітрофеноли і динітрокрезоли.

Пофарбовані або лаковані дерев'яні палі також входять в цю товарну категорію.

Засоби для захисту деревини, митне оформлення яких здійснювалося за МД UA100010/2017/274300 мали у своєму складі хімічну речовину – пропіконазол. Згідно з УКТЗЕД ці товари відносяться до товарної позиції 3808 «Інсектициди, родентициди, фунгіциди, гербіциди, засоби, що запобігають проростанню паростків, та регулятори росту рослин, дезінфекційні засоби та аналогічні засоби, подані у формах чи упаковках для роздрібної торгівлі або як препарати, або у вигляді готових виробів (наприклад, стрічки, оброблені сіркою, гноти, свічки і папір липкий від мух)» і класифікуються за кодом 3808 92 50 10 [40].

3.2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті засобів для захисту деревини

Митну вартість засобів для захисту деревини було заявлено декларантом ТОВ «ВЕЛЕС-БРОК» під час їх декларування.

Основним методом визначення митної вартості засобів для захисту деревини в МД UA100010/2017/274300, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, є перший метод – за ціною договору (вартість операції) [20].

При обчисленні митної вартості (МВ) витрати, зроблені до перетину митного кордону (якщо вони не включені до рахунка фактури), додаються до фактурної вартості (ФВ), а витрати, зроблені після перетину митного кордону, віднімаються (якщо вони включені до рахунка фактури) [41].

В інвойсі (раунку-фактурі) №: FAC1705-SC10241 та в графі 22 МД UA100010/2017/274300 зазначена фактурна вартість засобів для захисту деревини торгівельної марки «AXIL Preventif», яка становить 2 288,00EUR (Додаток В).

Надано довідку про транспортні витрати. Компанія ТОВ «Еколь Логістікс», повідомляє, що сума всіх витрат по перевезенню вантажу автомобілем з державним номером BO4589BI, по маршруту Gardonne (Франція) – Київ (Україна), складає Gardonne (Франція) до пункту перетину кордону Шегіні (Україна) – 11 000грн. Навантажувально-розвантажувальні роботи та страхування не проводилися (Додаток К).

За МД UA100010/2017/274300 курс валюти Національного банку України на день оформлення МД становив - 29.94565500 грн/євро.

Умови поставки за МД UA100010/2017/274300 засобів для захисту деревини торгівельної марки «AXIL Preventif» - FCA – «франко - перевізник» Франція (Gardonne).

Термін «Франко перевізник» означає, що продавець доставить товар, що пройшов митне очищення, у вказане покупцем перевізнику місце. Необхідно зазначити, що вибір місця поставки вплине на зобов'язання по навантаженню і розвантаженню товару на даному місці. Якщо поставка здійснюється в приміщенні продавця, то продавець несе відповідальність за відвантаження. Якщо ж поставка здійснюється в інше місце, продавець за відвантаження товару відповідальності не несе. Даний термін може бути використаний при перевезенні будь-яким видом транспорту, включаючи змішані перевезення. Під словом «Перевізник» розуміється будь-яка особа, яка на основі договору перевезення зобов'язується здійснити або забезпечити перевезення товару залізницею, автомобільним, повітряним, морським і внутрішнім водним транспортом або комбінацією цих видів транспорту [20].

Застосування терміну FCA накладає на покупця дещо більший об'єм обов'язків. Продавець на своєму складі, підприємстві або в іншому місці,

вказаному покупцем, надає товар перевізнику, несе всі витрати на навантаження товару, сплату митних платежів в країні-експортері.

Фактурна вартість, в цьому випадку – це ціна на товар, який завантажений на транспортний засіб перевізника, пройшов митне оформлення, але транспортний засіб не вирушив із складу. Тому до фактурної вартості ми додаємо витрати до кордону і знаходимо митну вартість товару на момент перетину кордону України.

FCA застосовуються для всіх видів транспорту. В нашому випадку вантаж із засобами захисту деревини переміщується через митний кордон України автомобільним транспортом. Відповідно до умов поставки FCA – «франко - перевізник» Франція (Gardonne), за якими переміщуються засоби для захисту деревини, митна вартість буде дорівнювати (3.1):

$$MB = (ФВ \cdot K) + ВД, \quad (3.1),$$

де ФВ – фактурна вартість (євро);

ВД – витрати на доставку товару до місця ввезення товарів на митну територію України (пункту пропуску) (євро);

K – курс валюти Національного банку України (грн.).

Курс валюти - 29.94565500 грн/євро.

$$MB = (2\,288,00 \cdot 29.94565500) + 11\,000 = 79\,515,66 \text{ грн.}$$

Митна вартість є основою нарахування ввізного мита. Мито – це загальнодержавний податок, встановлений Податковим кодексом України та Митним кодексом України, який нараховується та сплачується відповідно до МКУ та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України [27].

Ввізне мито встановлюється на товари, що ввозяться на митну територію України.

До пакету документів додано сертифікат про походження товару форми EUR..1. Сертифікат з перевезення товару EUR..1 - це документ, що підтверджує статус преференційного походження товару. Зазначений

сертифікат видається у випадку необхідності пред'явити доказ, що товари відповідають вимогам правил визначення преференційного походження, встановлених в Угоді про вільну торгівлю між Україною та державами ЄАВТ та в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС, при застосуванні преференційних ставок ввізного мита. Тобто мито нараховується, але не сплачується (Додаток К).

Мито нараховується за формулою (3.2):

$$M = \frac{MB - C_{tm}}{100} \quad (3.2),$$

де MB – митна вартість товару (грн.);

C_{tm} – ставка мита (%);

Ставка ввізного мита (повна та пільгова) згідно Митного тарифу України на товари, які класифікуються згідно з УКТЗЕД за кодом 3808 92 50 10, складає 6,5 %.

Мито на засоби для захисту деревини: $M = (79515,66 * 6,5) / 100 = 5168,52$ грн.

ПДВ обчислюється за наступною формулою (3.3):

$$C_{pdv} = (MB + M) \frac{P}{100} \quad (3.3),$$

де C_{pdv} – сума ПДВ (грн.);

MB – митна вартість товару (грн.);

M – мито (грн.);

P – ставка ПДВ (%).

Ставка податку на додану вартість на товари, що імпортуються в Україну становить 20%.

Для засобів для захисту деревини:

C_{pdv} = 79515,66 * 0,2 = 15903,13 грн.

Митні платежі, які нараховуються за митною декларацією, справляються при кожному здійсненні митного оформлення товарів та інших предметів, окрім випадків, передбачених чинним законодавством.

Митні декларації містять необхідну для нарахування митних платежів інформацію і, оформлені у митному відношенні, підтверджують права й обов'язки зазначених у МД осіб щодо здійснення ними відповідних правових, фінансових та інших операцій.

Нарахування платежів здійснюється у графі 47 МД декларантом за ставками й у порядку, передбаченому чинним на момент її митного оформлення законодавством.

Нарахування та стягнення ввізного мита здійснюється в порядку та за ставками, встановленими законом України «Про Митний тариф України» [26].

За МД, яка аналізується, нараховується: мито (ввізне) та податок на додану вартість (ПДВ).

Сплата платежів проводиться шляхом їх перерахування за безготівковим розрахунком на рахунок митної установи, або внесення сум готівкою до каси митниці, або через каси банку ЄДРПОУ.

Нарахування платежів на засоби для захисту деревини відображено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Нарахування митних платежів за МД UA10010/2017/274300

Вид платежу	Основа нарахування, грн.	Ставка	Сума, грн.	Спосіб платежу
020	79515.66 UAH	6,5%	5168,52 UAH	06
028	79515.66 UAH	20%	15903,13 UAH	01

Згідно з класифікатором:

020 – це мито на засоби для захисту деревини, що ввозяться на територію України суб'єктами підприємницької діяльності;

028 – цифровий код податку на додану вартість.

Контроль за правильністю обчислення і своєчасністю сплати ПДВ при митному оформленні засобів для захисту деревини, що імпортується в Україну, здійснюється митним органом [22].

У графі Б «Подробиці розрахунків» митної декларації, яка аналізується, зазначена сума до сплати митних платежів досліджуваних засобів для захисту деревини, які задекларовані у МД UA100010/2017/274300:

020 – мито – 5168,52 грн.

028 – ПДВ – 15903,13 грн.

Усього – 15903,13 грн.

Отже, при імпорті засобів для захисту деревини за контрактом №0304/К від 03.11.2016 р. за умовою поставки FCA митна вартість визначена основним методом за ціною контракту. Порядок розрахунку митних платежів та умови визначення митної вартості товарів, що переміщуються через митний кордон України, регулюються Митним кодексом України, Податковим кодексом України та Закон «Про Митний тариф». Розрахунки платежів наведено у 47 графі митної декларації (Додаток Б).

3.3. Аналіз митного контролю та митного оформлення засобів для захисту деревини згідно з митною декларацією

Митному контролю підлягають засоби для захисту деревини для внутрішнього та зовнішнього застосування, що переміщуються через митний контроль України в режимі імпорту. Порядок митного контролю та його особливості визначаються чинним МКУ [22].

Митний контроль засобів для захисту деревини, що надходили в режимі імпорту за контрактом між виробником Sarpap and Cecil Industries SAS, Франція та ТОВ «Акзо Нобель Холдінг Україна», здійснювався відповідно до типової технологічної схеми митного контролю товарів, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Якщо за результатами застосування системи управління ризиками не визначено необхідності проведення митного огляду товарів, транспортних засобів комерційного призначення, митне оформлення та випуск цих товарів, транспортних засобів за рішенням митниці (митного посту) можуть бути здійснені без пред'явлення зазначених товарів, транспортних засобів митниці (митного посту) або з пред'явленням, але без проведення їх митного огляду. Державна фіскальна служба України здійснює координацію діяльності державних органів, що здійснюють контроль за переміщенням через митний кордон окремих видів товарів [31].

Митне оформлення товарів, що мають код згідно з УКТЗЕД 3808 92 50 10 «фунгіциди, на основі пропіконазолу», здійснюється за умови його обов'язкового митного огляду в митниці призначення, оскільки є ризик з питань класифікації товарів.

Основна мета митного контролю засобів для захисту деревини – перевірка та виявлення за допомогою різних форм контролю відповідності проведених митних операцій та дій митному законодавству; дотримання фізичними та юридичними особами, які беруть участь у митній діяльності, встановлених митних правил і процедур, тобто порядку переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів.

Митний контроль засобів для захисту деревини здійснювався головним інспектором відділу митного оформлення митного поста «Західний» ВМО № 1 Київської митниці шляхом:

1) перевірки документів та відомостей, необхідних для митного контролю. Так, при митному контролі досліджуваної партії засобів для захисту деревини марки «AXIL PREVENTIF» було подано такі документи:

- картка обліку особи, яка здійснює операції з товарами;
- дозвіл на поміщення товару на склад тимчасового зберігання № 24/166/721 від 22.05.2017 (Додаток М);
- міжнародна автомобільна накладна (CMR) 002278 від 16.05.17 (Додаток Д);

- рахунок-фактура (інвойс) FAC1705-SC10241 від 16.05.2017 (Додаток В);
 - прайс-лист Б/н від 16.05.17 (Додаток Н);
 - зовнішньоекономічний договір 031116.WF від 03.11.2016 (Додаток Е);
 - додаток до зовнішньоекономічного договору 1-DY від 16.05.2017 (Додаток Ж);
 - сертифікат про проходження товару форми EUR.1 А 53035295 від 18.05.17 (Додаток І);
 - транспортна накладна б/н від 22.05.2017 (Додаток К);
 - висновок Міністерства екології та природних ресурсів України № 7/3061-17 від 27.06.2017 (Додаток Л);
- 2) митного огляду товарів;
- 3) обліку засобів для захисту деревини, що переміщуються через митний кордон України.

Таким чином, відповідно до Митного кодексу України при митному контролі засобів для захисту деревини при переміщенні через митний кордон України були застосовані такі форми: перевірка документів, необхідних для митного контролю та митного оформлення засобів для захисту деревини, що переміщуються через митний кордон; митний огляд транспортних засобів з засобами для захисту деревини, облік засобів для захисту деревини, що переміщуються через митний кордон [22].

При ввезенні засобів для захисту деревини в режимі імпорту митний контроль починається з моменту їх пред'явлення для митного оформлення та декларування в установленому порядку .

За загальною нормою, передбаченою МКУ, засоби для захисту деревини перебувають під митним контролем з моменту його початку і до закінчення митного оформлення згідно з заявленим митним режимом. Тривалість перебування засобів для захисту деревини під митним контролем на території зони митного контролю встановлюється відповідно до технологічної схеми пропуску через митний кордон товарів даного виду [22].

До товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що перебувають під митним контролем, органами доходів і зборів можуть застосовуватися засоби забезпечення ідентифікації, наприклад, одноразові номерні запірно-пломбові пристрої. При цьому, за письмовою заявою власника товарів або уповноваженої ним особи та з дозволу органу доходів і зборів можуть здійснюватися навантаження, вивантаження, перевантаження, усунення пошкоджень упаковки, розпакування, упакування, перепакування, зважування та визначення інших істотних характеристик товарів, що перебувають під митним контролем, взяття проб та зразків таких товарів, зміна ідентифікаційних знаків чи маркування на цих товарах або їх упаковці, транспортних засобах комерційного призначення, а також заміна транспортного засобу комерційного призначення. Зазначені операції здійснюються за рахунок власника товарів, що переміщуються через митний кордон України, або уповноваженої ним особи. У разі відмови у наданні дозволу на здійснення зазначених операцій орган доходів і зборів зобов'язаний невідкладно письмово повідомити особу, яка звернулася із заявою про надання такого дозволу, про причини і підстави відмови [22].

Для проходження митного контролю при імпорті засобів для захисту деревини з наявними товаросупровідними документами на продукцію торгівельної марки «AXIL PREVENTIF» що імпортується, декларант – представник ТОВ «ВЕЛЕС-БРОК» прибув до митниці призначення – Львівська митниця відділ митного оформлення 1-4 митного поста «Мостиська», пункт пропуску «Шегині - Медика» (UA209030), здав документи для митного оформлення. Після закінчення митного оформлення засобів для захисту деревини на документах ставився відповідний штамп.

Здійснюючи декларування досліджуваної партії засобів для захисту деревини декларант (представник ТОВ «ВЕЛЕС-БРОК») подав до митниці документи, остаточний перелік яких було визначено відповідно заявленого митного режиму імпорту.

Декларування засобів для захисту деревини здійснювалось з використанням процедури електронного декларування. Кожному суб'єкту зовнішньоекономічної діяльності, який перебуває на обліку в органі Державної фіскальної служби, доступна процедура електронного декларування. Згідно зі ст.257 п.2 МКУ електронне декларування здійснюється з використанням електронної митної декларації, засвідченої електронним цифровим підписом, та інших електронних документів або їх реквізитів у встановлених законом випадках[22].

Відповідно до частини четвертої ст. 257 Митного кодексу у системі центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, створено акредитований центр сертифікації ключів, який безоплатно надає територіальним органам зазначеного центрального органу виконавчої влади на регіональному та місцевому рівнях та підприємствам усі необхідні послуги електронного цифрового підпису [22].

Електронне декларування спрямоване на скорочення часових та фінансових витрат при митному оформленні, а також виключає вплив суб'єктивних факторів і корупційних складових при веденні зовнішньоекономічної діяльності суб'єктами господарювання.

Митна декларація та інші документи, подання яких органам Державної фіскальної служби передбачено Митним кодексом, оформлені на паперовому носії та у вигляді електронних документів, мають однакову юридичну силу (частина третя ст. 257 зазначеного Кодексу) [22].

Після декларування досліджуваної партії засобів для захисту деревини торговельної марки «AXIL PREVENTIF» розпочалось митне оформлення, що здійснювалося у відповідності з положеннями МКУ та наказу Мінфіну № 631 від 30.05.2012 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» [34].

Виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення засобів для захисту деревини відбувалося за такою процедурою.

- *Реєстрація митної декларації:*

перевірка відповідності формату електронної декларації встановленим вимогам;

фіксування дати й часу подання митної декларації для оформлення шляхом: присвоєння митній декларації реєстраційного номера (присвоєно номер UA100010/2017/274300).

Засвідчення митним органом прийняття товару та документів до митного оформлення здійснюється шляхом проставлення відбитків відповідних митних забезпечень на митній декларації, а також на товаросупровідних та товарно-транспортних документах.

- *Перевірка митної декларації:*

перевірка наявності поданих разом з митною декларацією рахунка-фактури (інвойс) № FAC1705-SC10241 від 16.05.2017 (Додаток В);

перевірка за допомогою програмного забезпечення правильності заповнення митної декларації відповідно до вимог, встановлених законодавством з питань митної справи (порушень не виявлено).

- *Прийняття митної декларації для оформлення.*

Проставлення у митній декларації згідно з порядком заповнення митних декларацій на бланку відбитка штамп «Під митним контролем» у графі D/J кожного аркуша. За МД UA100010/2017/274300 наявний відбиток штампа «Під митним контролем» у аркуші форми МД-2 та МД-6. Проставлення відбитка штампа «Під митним контролем» на рахунку або іншому документі, який визначає вартість товарів. У даному випадку штамп присутній на інвойсі FAC1705-SC10241 від 16.05.2017.

- *Оформлення митної декларації.*

При здійсненні митного оформлення засобів для захисту деревини в режимі імпорту виконуються такі митні формальності:

- перевірка дотримання строків подання митної декларації. Митна декларація UA100010/2017/274300 була подана вчасно;

- контроль співставлення (автоматизоване порівняння) даних, які містяться в електронній митній декларації, та інших документів, поданих для митного оформлення, зокрема:

- *Співставлення реквізитів уповноваженого банку, зазначеного у графі 28 митної декларації, з даними, що містяться в переліку вповноважених банків України в ЄАІС. За МД UA100010/2017/274300 в графі 28 зазначено такі реквізити банку:*

Код банку за ЄДРПОУ: 14282829;

Найменування банку: “Перший Український Міжнародний Банк”;

Код МФО: 334851.

Дані реквізити банку містяться в переліку даних вповноважених банків України в ЄАІС.

- *Співставлення курсу валюти України до іноземної валюти, зазначеного у графі 23 митної декларації, з офіційним курсом валюти України до іноземної валюти, у якій складені рахунки та відомості про яку зазначено в лівому підрозділі графи 22 митної декларації, на день подання митної декларації до оформлення. В графі 23 митної декларації зазначено курс валюти 29.94565500, в лівому підрозділі графи 22 митної декларації зазначена іноземна валюта EUR. Отже, курс валюти України до іноземної валюти відповідає на день подання митної декларації до оформлення;*

- *Співставлення відомостей, що підтверджують дотримання встановлених законодавством заборон та обмежень щодо переміщення товарів через митний кордон України, з інформацією, що міститься в уніфікованих електронних дозвільних документах, що надходять з інших державних органів. Заборони та обмеження на імпорт засобів для захисту деревини відсутні.*

- *Перевірка правильності класифікації засобів для захисту деревини. За митною декларацією на засоби для захисту деревини у першій*

частині графі 33 «Код товару» зазначається перші вісім знаків коду товару згідно з УКТЗЕД. У другому підрозділі графі зазначаються дев'ятий та десятий знаки коду товару згідно з УКТЗЕД. Засоби для захисту деревини згідно з УКТЗЕД відносяться до товарної позиції 3808 «Інсектициди, родентициди, фунгіциди, гербіциди, засоби, що запобігають проростанню паростків, та регулятори росту рослин, дезінфекційні засоби та аналогічні засоби, подані у формах чи упаковках для роздрібної торгівлі або як препарати, або у вигляді готових виробів (наприклад, стрічки, оброблені сіркою, гноти, свічки і папір липкий від мух)» і класифікуються за кодом 3808 92 50 10[40].

- *Перевірка правильності визначення митної вартості та нарахування митних платежів.* Дана інформація зазначена у графах 45 та 47 митної декларації. Перевірено, що митна вартість визначена за основним методом і складає 79515,66 грн. Мито складає 5168,52 грн., ПДВ - 15903,13 грн. Митна вартість та митні платежі нараховано правильно і не потребують коригування.

- *Перевірка дотримання встановлених до задекларованих товарів заходів нетарифного регулювання.* До заходів нетарифного регулювання імпорту засобів для захисту деревини відноситься санітарно-епідеміологічний, екологічний та радіологічний контроль. Проходження даних видів контролю підтверджується шляхом проставлення на товаросупровідних документах відбитків відповідного штампу.

- *Завершення митних формальностей за митною декларацією.*

Під час завершення митного оформлення засобів для захисту деревини посадовими особами виконуються такі митні формальності:

- проставлення у митній декларації відбитка особистої номерної печатки посадової особи, яка завершила митне оформлення, у графі D/J кожного аркуша форми МД-2, в нижній частині додаткових аркушів форми МД-3, доповнень форми МД-6 та специфікацій форми МД-8;

- зазначення у графі D/J аркуша часу завершення митного оформлення, прізвища й особистого підпису посадової особи, яка завершила митне оформлення;
- внесення за допомогою автоматизованої системи митного оформлення до електронної копії митної декларації відмітки про завершення митного оформлення та номера особистої номерної печатки посадової особи;
- передавання в установлений строк електронної копії митної декларації до ЄАІС.

Отже, для митного оформлення засобів для захисту деревини необхідні основні документи: МД, товаро-транспортні документи, зовнішньоекономічний договір та рахунок (інвойс), а також додаткові відомості, необхідні для здійснення митного оформлення, серед яких

3.4. Шляхи мінімізації митних ризиків при імпорті засобів для захисту деревини

Відповідно до Митного кодексу України митний контроль обмежується мінімумом митних процедур, необхідних для забезпечення дотримання митного законодавства й мінімізації ймовірності виникнення митних ризиків. При цьому, він повинен ґрунтуватись на практичному застосуванні системи управління ризиками (далі – СУР), яка дасть змогу визначити осіб та товари, в тому числі транспортні засоби, що підлягають перевірці та ступінь такої перевірки [22].

СУР передбачає всебічний аналіз сукупності наявних ризиків, їх ідентифікацію, оцінку і вироблення механізмів контролю. Як визначено частиною четвертою ст.337 МКУ, контроль із застосуванням СУР – це оцінка ризику шляхом аналізу (у тому числі з використанням інформаційних технологій) поданих документів у конкретному випадку переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України з метою обрання форм та обсягу митного контролю,

достатніх для забезпечення додержання вимог законодавства України з питань державної митної справи [22].

Важливим елементом управління ризиками є налагодження взаємодії, зокрема між бізнесом та перевізниками (попереднє інформування в цілях аналізу та оцінки ризиків), налагодження обміну попередньою інформацією з митними адміністраціями інших країн, покращення співпраці з бізнесом шляхом впровадження інституту уповноваженого економічного оператора, реалізація концепції інтегрованого управління кордонами, використання інформації від інших державних органів під час аналізу та оцінки ризиків при митному контролі.

Цілями застосування системи управління ризиками є:

- 1) запобігання, прогнозування і виявлення порушень законодавства України з питань державної митної справи;
- 2) забезпечення більш ефективного використання наявних у органів Державної фіскальної служби України ресурсів та зосередження їх уваги на окремих згрупованих об'єктах аналізу ризику, щодо яких є потреба у застосуванні окремих форм митного контролю або їх сукупності, а також у підвищенні ефективності митного контролю (областях ризику);
- 3) забезпечення заходів із захисту національної безпеки, життя і здоров'я людей, тварин, рослин, довкілля, інтересів споживачів;
- 4) прискорення митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України.

Згідно з п.12 розділу I наказу Мінфіну від 31.07.2015 №684 «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» контроль із застосуванням СУР, що здійснюється відповідно до ст.337 МКУ, може бути автоматизованим, неавтоматизованим та комбінованим. При цьому при розробленні заходів з управління ризиками перевага наляється автоматизованому та комбінованому контролю із застосуванням СУР [43].

Таким чином, контроль із застосуванням СУР передбачає використання інформаційних технологій. На практиці це реалізується за допомогою автоматизованої системи аналізу та управління ризиками (далі – АСАУР), функціональними елементами якої є електронні профілі ризику. Відповідно до наказу Мінфіну від 31.07.2015 №684 АСАУР – це сукупність програмно-інформаційних комплексів, які забезпечують функціонування СУР під час митного контролю та оформлення товарів і транспортних засобів. Функціональними елементами АСАУР є електронні профілі ризику. Профіль ризику – це опис будь-якого набору ризиків, у тому числі визначених комбінацій індикаторів ризику, що є результатом збору, аналізу та систематизації інформації [43].

Одними з найвагоміших індикаторів ризиків, які стосуються засобів для захисту деревини, що переміщуються через митний кордон України, є товари групи «прикриття» – товари, що з достатнім ступенем ймовірності можуть декларуватись замість товарів групи «ризик».

Аналіз ризику - систематичне використання наявної у митних органах інформації для визначення причин і умов виникнення ризиків та їх ідентифікації та оцінки можливих наслідків недодержання законодавства України з питань митної справи.

Об'єкти аналізу:

- товари, що перебувають під митним контролем або випущені для вільного обігу на митній території України;
- транспортні засоби, що використовуються для перевезення пасажирів і товарів через митний кордон України;
- відомості, що містяться у товаротранспортних та інших товаросупровідних документах і документах, що подаються до митного органу для здійснення митного контролю та митного оформлення;
- відомості, що містяться у зовнішньоекономічних договорах (або інших документах, що свідчать про зміст операції) юридичних або фізичних осіб;

- результати застосування форм митного контролю.

Оцінка ризику - систематичне визначення імовірності виникнення ризику і наслідків порушень законодавства України з питань митної справи у разі його виникнення [44].

Засоби для захисту деревини, які відносяться до фунгіцидів, мають різні ставки ввізного мита (табл. 3.3). Тобто, при митному оформленні цих товарів можлива невірна класифікація згідно з УКТЗЕД.

Таблиця 3.3

Ставки ввізного мита на засоби для захисту деревини (фунгіциди)

Код товару	Опис товару	Ставка мита, %	
		пільгова	Повна
1	2	3	4
3808	Інсектициди, родентициди, фунгіциди, гербіциди, засоби, що запобігають проростанню паростків, та регулятори росту рослин, дезінфекційні засоби та аналогічні засоби, подані у формах чи упаковках для роздрібно́ї торгівлі або як препарати, або у вигляді готових виробів (наприклад, стрічки, оброблені сіркою, гноти, свічки і папір липкий від мух):		
3808 92	- - фунгіциди:		
	- - - неорганічні:		
3808 92 10 00	- - - - препарати на основі сполук міді	0	0
3808 92 20 00	- - - - інші	0	0
	- - - інші:		
3808 92 30	- - - - на основі дитіокарбаматів:		
3808 92 30 10	- - - - - на основі тіураму	6,5	6,5
3808 92 30 90	- - - - - інші	0	0
3808 92 40	- - - - на основі бензімідазолів:		
3808 92 40 10	- - - - - на основі карбендазиму	6,5	6,5
3808 92 40 90	- - - - - інші	0	0
3808 92 50	- - - - на основі діазолів або триазолів:		
3808 92 50 10	- - - - - на основі пропіконазолу	6,5	6,5
3808 92 50 90	- - - - - інші	0	0
3808 92 60 00	- - - - на основі діазинів або морфо лінів	0	0
3808 92 90 00	- - - - інші	0	0

Засоби для захисту деревини, які декларуються у митній декларації UA100010/2017/274300 відповідно до лабораторних досліджень містить пропіконазол, тобто код цього товару згідно з УКТЗЕД – 3808 92 50 10, ставка ввізного мита – 6,5% (пільгова і повна) [40].

Є типи фунгіцидів, на які встановлено ставку ввізного мита 0 % (пільгова і повна) – це товари, які класифікуються згідно з УКТЗЕД за кодами 3808 92 10 00, 3808 92 20 00, 3808 92 30 90, 3808 92 40 90, 3808 92 50 90, 3808 92 60 00, 3808 92 90 00. Основна ознака, за якою відрізняються засоби для захисту деревини – це їхній склад, тобто діюча хімічна речовина, яка є їх основою [40].

Отже, засоби для захисту деревини (діюча речовина – пропіконазол) (код згідно з УКТЗЕД 3808 92 50 10) можуть декларуватися під виглядом товарів, які мають коди згідно з УКТЗЕД 3808 92 10 00, 3808 92 20 00, 3808 92 30 90, 3808 92 40 90, 3808 92 50 90, 3808 92 60 00, 3808 92 90 00 (нульова ставка ввізного мита). Таким чином, виникають ризики, пов'язані з неправильною класифікацією даних товарів згідно з УКТЗЕД, що може призвести до зниження розміру ввізного мита та суми митних платежів в цілому.

Тобто, засоби для захисту деревини (діюча речовина – пропіконазол)) (код згідно з УКТЗЕД 3808 92 50 10) не є товаром групи «ризик», а товарами групи «прикриття» - засоби для захисту деревини, які мають коди згідно з УКТЗЕД 3808 92 10 00, 3808 92 20 00, 3808 92 30 90, 3808 92 40 90, 3808 92 50 90, 3808 92 60 00, 3808 92 90 00 [12].

З метою недопущення неправильного декларування засобів для захисту деревини розроблено профіль ризику № 1-2018 «Контроль правильності класифікації засобів для захисту деревини згідно з УКТЗЕД».

Сфери ризику для профілю № 1-2018 «Контроль правильності класифікації засобів для захисту деревини згідно з УКТЗЕД» є такими:

- імпорт;
- неправильна класифікація товару;

- декларування товару не своїм найменуванням;
- уникнення сплати/зменшення розміру ввізного мита

Індикатори ризику та їх значення для профілю ризику № 1-2018 «Контроль правильності класифікації засобів для захисту деревини згідно з УКТЗЕД» наведені в табл. 3.4.

Індикаторами ризику є тип митної декларації (митна декларація, оформлена для режиму імпорту), код засобів для захисту деревини згідно з УКТЗЕД (ставка ввізного мита 0 %) та наявність попереднього рішення щодо класифікації товару [45].

Таблиця 3.4

Індикатори та їх значення для профілю ризику № 1-2018 «Контроль правильності класифікації засобів для захисту деревини згідно з УКТЗЕД»

Номер Індикатора	Назва індикатора	Значення індикатора
1	Тип митної декларації (гр.1 МД)	ІМ 40
2	Код товару згідно з УКТЗЕД (гр.33 МД)	3808 92 10 00, 3808 92 20 00, 3808 92 30 90, 3808 92 40 90, 3808 92 50 90, 3808 92 60 00, 3808 92 90 00
3	Попереднє рішення щодо класифікації товару (гр. 44 МД)	1503

Профіль ризику спрацьовує, якщо індикатори 1 та 2 одночасно набувають встановлених значень, а індикатор 3 – не набуває встановленого значення.

Профіль ризику формує таке повідомлення для інспектора: «Товар № ____». Можлива неправильна класифікація товару з метою заниження ставки ввізного мита, розміру ввізного мита та митних платежів. Здійснити

перевірку документації на товар. За відсутності інформації провести митний огляд та направити товар на лабораторне дослідження» [45].

На основі цієї інформації посадовій особі митниці пропонуються форми та обсяг контролю, наведені в табл. 3.5.

Код і назва митної формальності, вид митної формальності, поріг ступеня ризик – ці дані заповнюються відповідно до Класифікатора митних формальностей, що можуть бути визначені за результатами застосування системи управління ризиками, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011 [46].

Таблиця 3.5

**Форми та обсяг контролю при спрацюванні профілю
ризиків № 1-2018 «Контроль правильності класифікації засобів для
захисту деревини згідно з УКТЗЕД»**

Код і назва митної формальності	Вид митної формальності	Поріг ступеня ризику
107-3	Контроль правильності класифікації товарів згідно з УКТ ЗЕД	Обов'язкова
108-3	Витребування документів, які підтверджують коди товарів згідно з УКТ ЗЕД	Незалежно від ступеня ризику
905-3	Взяття проб (зразків) товарів для проведення досліджень (аналізу, експертизи) з метою встановлення характеристик, визначальних для класифікації товарів згідно з УКТ ЗЕД	Незалежно від ступеня ризику
		У разі необхідності

При спрацюванні профілю ризику посадова особа митниці повинна виконати такі митні формальності (табл. 3.5):

- здійснити перевірку правильності класифікації засобів для захисту деревини згідно з УКТЗЕД;
- витребувати у декларанта документацію (сертифікат якості фірми-виробника, лист фірми-виробника тощо), які підтверджують задекларований код згідно з УКТЗЕД засобів для захисту деревини;
- у разі необхідності взяти зразки товару (засобів для захисту деревини) для направлення їх до Департаменту податкових та митних

експертиз ДФС для проведення експертизи з метою визначення хімічного складу засобів для захисту деревини.

Таким чином, одним із шляхів мінімізації ризиків при митному оформленні засобів для захисту деревини, який дасть змогу запобігти невірному декларуванню та провести правильне нарахування митних платежів, є розробка профілю ризику «Контроль правильності класифікації засобів для захисту деревини згідно з УКТЗЕД». При митному оформленні слід вести постійний контроль за правильністю класифікації та здійснення опису засобів для захисту деревини у МД, оскільки навіть в межах однієї групи є можливими випадки невірного декларування з метою заниження ставки ввізного мита (особливо це стосується випадків, коли країна походження невідома чи відсутній сертифікат походження). Декларантом мають бути подані документи, підтверджені стороною-контрагентом, стосовно складу товару, щоб в результаті спірних питань інспектор мав змогу за результатами аналізу автентичних товаросупровідних документів та митного огляду товарів відразу підтвердити код згідно з УКТ ЗЕД, заявлений у графі 33 МД.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В результаті проведених досліджень зроблено наступні висновки.

1. Проведено аналіз ринку щодо виробництва та використання засобів для захисту деревини. Динаміка імпорту в Україну товарів товарної позиції 3808(у тому числі засобів для захисту деревини) згідно з УКТЗЕД за 2013-2017рр. зросла. Обсяги експорту товарів товарної позиції 3808 згідно УКТЗЕД порівняно з 2013р. протягом 2014-2016рр. мали спад обсягів, а в 2017р. відбулося незначне зростання. Найбільшим експортером в Україну товарів товарної позиції 3808(у тому числі засобів для захисту деревини) є Франція (22,99%), друге місце займає Німеччина (22,99%), третє – Китай (13,85%). Найбільшу кількість імпортової продукції з України товарів товарної позиції 3808 (у тому числі засобів для захисту деревини) отримує Молдова (25,23%), друге місце займає Російська Федерація (17,79%), третє – Казахстан (14,29%) згідно даних за 2017р.

2. За результатами аналізу розкрито вимоги до якості та безпечності засобів для захисту деревини. Основні вимоги до якості та безпечності засобів для захисту деревини зазначені у ГОСТ 16712-95 «Антисептики для древесины. Метод испытания на токсичность», ГОСТ 16712-95 «Средства защитные для древесины. Метод испытания токсичности», ГОСТ 30495-2006 «Средства защитные для древесины. Общие технические условия», ГОСТ 30704-2001 «Защитные средства для древесины. Методы контроля качества»

3. Розглянуто порядок проведення ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини. Описано основні вимоги до регламенту проведення ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини в Департаменті податкових та митних експертиз ДФС з метою встановлення ідентифікаційних ознак для декларування товару своїм найменуванням та правильної класифікації за УКТ ЗЕД.

4. Визначено нормативно-правове регулювання митного контролю та митного оформлення засобів для захисту деревини. Нормативно-правова база

регулювання митного контролю та митного оформлення засобів захисту деревини при їх переміщенні через митний кордон України має досить розгалужену структуру, до якої входить Митний кодекс України, Податковий кодекс України, інші законодавчі акти, постанови уряду України, накази Мінфіну України.

5. Вивчено основні етапи наукового дослідження та визначено критерії та методи проведення ідентифікаційної експертизи засобів для захисту деревини. Організація дослідження засобів для захисту деревини передбачає здійснення ідентифікаційної експертизи за визначеними методами з належним оформленням результатів в акті експертизи.

6. Визначено критерії, методи та засоби ідентифікації засобів для захисту деревини, які повинні носити комплексний характер. Найбільше значення мають типові критерії, які важко фальсифікувати. У діючих стандартах, технічних умовах такі критерії часто відсутні. Розроблено спеціальні критерії ідентифікації та методики проведення ідентифікаційної експертизи різних видів засобів для захисту деревини.

7. Для проведення ідентифікаційної експертизи було обрано для дослідження п'ять зразків засобів для захисту деревини різних країн-виробників: Сенеж», білоруський виробник НВО «Древозащита»; «Нортекс», російський виробник; «Belinka», словенський виробник; «Pinotex», естонський виробник, «AXIL PREVENTIF», французький виробник. Кращі показники мають засоби захисту деревини торгової марки Belinka, виробник – Словенія.

Проведена ідентифікаційна експертиза за органолептичними показниками - зовнішній вигляд, колір, маркування та фізико-хімічними показниками – масова частка нелетких речовин, покривна здатність плівки, щільність, ступінь перетирання та час висихання зразків засобів для захисту різних виробників, встановлено, що досліджені зразки відповідають якісному складу та вимогам нормативної документації.

8. Проаналізовано декларування засобів для захисту деревини. Які оформлялись у відділі митного оформлення №3 митного поста «Західний» Київської міської митниці. Декларант – ТОВ «ВЕЛЕС-БРОК».

9. Визначено код згідно з УКТЗЕД засобів для захисту деревини. Вони відносяться до товарної позиції 3808, товарна категорія 3808 92 50 10 «Інсектициди, родентициди, фунгіциди, гербіциди, засоби, що запобігають проростанню паростків, та регулятори росту рослин, дезінфекційні засоби та аналогічні засоби, подані у формах чи упаковках для роздрібної торгівлі або як препарати, або у вигляді готових виробів (наприклад, стрічки, оброблені сіркою, гноти, свічки і папір липкий від мух)».

10. Митна вартість товарів та метод її визначення декларуються під час митного оформлення. У нашому випадку в поданій МД в графі 43 вказано, що митна вартість визначена із застосуванням основного методу (1) – за ціною контракту щодо товарів, які імпортуються між фірмою та ТОВ «ВЕЛЕС-БРОК». Митна вартість становить 79515,66грн., сума мита – 5168,52 грн., ПДВ – 15903,13 грн., сума всіх платежів – 15903,13 грн.

11. Вироблені пропозиції щодо необхідності покращення системи управління ризиками. Одним із шляхів мінімізації ризиків при митному оформленні засобів для захисту деревини є розробка профілю ризику «Контроль правильності класифікації засобів для захисту деревини згідно з УКТЗЕД». При митному оформленні слід вести постійний контроль за правильністю класифікації та здійснення опису засобів для захисту деревини у МД.

За результатами випускної кваліфікаційної роботи можна зробити такі пропозиції:

1. Застосовувати обрані критерії для проведення ідентифікаційної експертизи при здійсненні процесу митного контролю та митного оформлення засобів для захисту деревини, що переміщуються через митний кордон України, для використання у практичній діяльності митних органів.

2. Застосовувати розроблений профіль ризику для засобів для захисту деревини № 1-2018 «Контроль правильності класифікації засобів для захисту деревини згідно з УКТЗЕД», для використання у практичній діяльності митних органів, що сприятиме зниженню ризику при переміщенні даного товару через митний кордон України.

3. Здійснювати митний пост-аудит для відслідковування правильності проведення митного контролю та митного оформлення (правильності нарахування митних платежів щодо засобів для захисту деревини, правильного визначення коду за УКТЗЕД), що дозволить підвищити ефективність діяльності митних органів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державна фіскальна служба - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/ms/>.
2. Дейнеко Л. В. Ринки продукції деревообробної та целюлозно-паперової промисловості / Л.В. Дейнеко, П. М. Купчак // Проблеми, напрями та чинники сприяння розвитку внутрішнього ринку України (реальний сектор економіки): НАНУ. – 2013. – С. 152–165.
3. Дворкін Л.Й. Будівельне матеріалознавство / Л.Й. Дворкін, С. Д. Лаповська. – Рівне: НУВГП, 2016. – 448с.
4. ГОСТ 16712-71. Антисептики для древесины. Метод испытания на токсичность. - [Чинний від 1993–07–01]. – Киев : Госстандарт Украины, 1995. – 41 с.
5. ГОСТ 16712-95. Средства защитные для древесины. Метод испытания токсичности . - [Чинний від 1996-07-01]. – Киев : Госстандарт Украины, 1995. – 41 с.
6. ГОСТ 30495-2006. Средства защитные для древесины. Общие технические условия. - [Чинний від 2007–07–01]. – Киев : Госпотребстандарт Украины, 1995. – 41 с.
7. ГОСТ30704-2001. Защитные средства для древесины. Методы контроля качества. - [Чинний від 2002–07–01]. – Киев : Госстандарт Украины, 1995. – 41 с.
8. Будівельні матеріали: Навчально-довідковий посібник: Г.А. Айрапетов, О.К. Безродний, А.Л. Жолобов та ін.; за ред. Айрапетова Г.А. – Москва: «Фенікс», 2005. – 592с.
9. Соловйова А. К. Довідник будівельника. Будівельна техніка, конструкції і технології/ Соловйова А. К. - Москва: Техносфера, 2007. – 633с.
10. Аханов В.С. Довідник будівельника / В.С. Аханов, Г.О. Ткаченко. - 5-е вид., доп. і перероб. — Ростов: Фенікс, 2004. - 480 с.

11. Як захистити деревину від несприятливих факторів - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://27.ua/ua/articles/kak-zashchitit-drevesinu-ot-neblagopriyatnykh-faktorov.html>
12. Засоби захисту деревини - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://megasite.in.ua/47451-zasobi-zahistu-derevini.html>
13. Коломієць Т.М. Експертиза товарів / Т.М. Коломієць, Н.В. Притульська, О.Л. Романенко. – К.: КНТЕУ, 2001. – 274 с.
14. Вилкова С. А. Методологические подходы к идентификации потребительских товаров / С. А. Вилкова // Стандарты и качество. — 2003. — № 3. — С. 49—52.
15. Брачук А.О. Митні експертизи: поняття, характеристики та види / А.О. Брачук. – Київ: НУ «ОЮА», 2015. – 111с..
16. Положення про департамент податкових та митних експертиз ДФС: Наказ ДФС України від 01.10.2014 № 154 (у редакції наказу ДФС 25.01.2017 № 39). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/pro-sfs-ukraini/struktura-/spetsializovan-departament-ta-org/spetsializovana-laboratoriya/zavdannya-i-funktsii/>
17. Додін Є.В. Правові основи митної справи України / Є.В. Додін // Митна справа. – 2004. - №4. – С. 6-18.
18. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку: Наказ Міністерства Фінансів України від 02.12.2016 № 1058. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1693-16>
19. Порядок передання, повернення та знищення (утилізації) проб (зразків) товарів після проведення дослідження (експертизи) Департаментом податкових та митних експертиз ДФС : Наказ Міністерства фінансів

- України від 28.07.2016 № 699. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1173-16>
20. Пашко П.В. Основи митної справи в Україні / Пашко П.В., Ченцов В.В., Науменко В.П. – К.: Знання, 2004. – 732 с.
 21. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (укр/рос) від 26.06.1999. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643
 22. Митний кодекс України. – від 04.10.2018р. № 4495-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
 23. Каленський М.М. Митний контроль та митне оформлення / М.М. Каленський, П.В. Навч.посіб. – Київ.: Знання, 2002. – 284 с.
 24. Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними: Постанова Кабмін України від 21.05.2012р. №451. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/451-2012>
 25. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 15.09.2016. – [Електронний ресурс].- Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12/stru>
 26. Про Митний тариф України: Закон України від 01.01.13р. №584-VII. (зі змін.). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/211-19/para2>
 27. Податковий кодекс України: нова редакція від 16 грудня 2013р. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/2755-17
 28. Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України: Постанова Кабміну України від 05.10.2011 р. №1031. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1031-2011>
 29. Деякі питання реалізації принципу “єдиного вікна” під час здійснення митного, санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного,

- фітосанітарного, екологічного, радіологічного та інших видів державного контролю: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.16 № 364. . – [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/364-2016>
30. Питання пов'язані із застосуванням митних декларацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.12 №450. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/450-2012-p
31. Дубіліна А.А. Митна справа: Підручник / А.А. Дубіліна, С.В. Сорокіна, О.І. Зельніченко. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 320 с.
32. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа / Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/z1372-12
33. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій документа: Наказ Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/z0988-12
34. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства Фінансів України від 30.05.2012 № 631. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/z1360-12
35. Терещенко С.С. Основи митного законодавства України: Питання теорії та практики зовнішньоекономічної діяльності/ С.С. Терещенко // Навч. посіб. для студентів вищ. та серед. спец. навч. закл. – К.: АТ «Август», 2001. – 422
36. Рівні та критерії деталізації УКТЗЕД - [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://ua-referat.com>

37. ДСТУ 2083-92 Захист деревини. Терміни та визначення – [Чинний від 1993–07–01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 1995. – 41 с.
38. Ідентифікація і оцінка відповідності товарів - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/12281128/ekonomika/identifikatsiya_otsinka
39. Про Митний тариф України: Закон України зі змінами від 01.01.13р. №584-VII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584-18>
40. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД). – К.: ЛАТ: Виробництво СПД Попов, 2004. – 626 с.
41. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Наказ ДФС України від 09.06.15 № 401. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/63754.html>
42. Фунгіциди - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org>
43. Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: п.12 розділу I наказу Міністерства фінансів України від 31.07.2015 №684. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1021-15>
44. Управління ризиками в митній службі - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://readbookz.net/pbooks/book-10/ua/chapter-665/>
45. Індикатори ризиків - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/17351219/informatika/indikatori_rizikiv
46. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій документа: Наказ Міністерства фінансів України № 1011: від 20.09.2012 № 1011. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/z0988-12

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ ДО ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на тему:

**Ідентифікаційна експертиза та митне оформлення засобів для захисту
деревини**

Студентки 2 курсу, 8м групи

Спеціальність 076

«Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»

Спеціалізація

«Митна справа»

Науковий керівник

д.т.н., професор

Ковалевич

Олесі Вікторівни

Коптюх

Леонід Андрійович

Київ 2018